

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către avocații Stăvilă Mihai și Cernicov Andrei în numele inculpatei Damian Aurica, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2019, și sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 24 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

*Damian Aurica xxxxxx, născută la xxxxxx,
originară din sat. xxxxxxxx.*

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 17.01.2005 – 24.11.2017;

Instanța de apel: 04.01.2018 – 02.05.2019;

Instanța de recurs: 06.11.2019 – 17.11.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 noiembrie 2017, Damian Aurica a fost achitată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42, 361 alin. (2) lit. b), d) și art. art. 42, 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

A fost încetat procesul penal în privința lui Damian Aurica în baza art. art. 42, 310 alin. (1) și art. 352 alin. (2) lit. e) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de atragere la răspundere penală.

Damian Aurica a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 27, 190 alin. (5) și art. 190 alin. (5) Cod penal și i-a fost stabilită:

- art. 27, 190 alin. (5) Cod penal - pedeapsa cu închisoare pe un termen de 9 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în societățile comerciale pe un termen de 5 ani,

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal - pedeapsa cu închisoare pe un termen de 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în societățile comerciale pe un termen de 5 ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a fost stabilită definitiv lui Damian Aurica pedeapsa cu închisoare pe un termen de 10 (zece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în societățile comerciale pe un termen de 5 (cinci) ani.

În temeiul art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, drept recompensă pentru încălcarea drepturilor inculpatei la faza judecării cauzei penale, a fost redus termenul pedepsei definitive aplicate lui Damian Aurica până la 8 (opt) ani și 6 (șase) luni

închisoare, în penitenciar de tip închis pentru femei.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, prima instanță a reținut că, **Damian Aurica**, la data de 01 octombrie 1999, activând în calitate de vice-direktor al întreprinderii individuale imobiliare "Griștiuc Aura", urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane, în urma înțelegerii prealabile cu Liuba Dașan, prin participare simplă, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizei de plecare în Portugalia și angajare la lucru, legal practic neavând posibilitatea reală, în sediul firmei menționate, pe str. XXXXXXXXXXXXX din mun. Chișinău, au primit de la cet. A. Grigoriță bani în sumă de 800 dolari SUA, (care conform cursului oficial al BNM la data comiterii faptei constituia 8 760 lei), după ce, neîndeplinind-și obligațiunile, cu banii dobândiți a dispărut, cauzându-i părții vătămate A. Grigoriță o daună materială considerabilă.

Tot ea, Damian Aurica, la 06 octombrie 1999, activând în calitate de vice-direktor al întreprinderii Individuale imobiliare "Griștiuc Aura", urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane, în urma înțelegerii prealabile cu Liuba Dașan, prin participație simplă, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizei de plecare în Portugalia și angajare la lucru, legal practic neavând posibilitatea reală, în sediul firmei menționate, pe str. XXXXXXXXXXXXX din mun. Chișinău, au primit de la cet. Lilia Onceanu, bani în sumă de 2250 dolari SUA, (care conform cursului oficial al BNM la data comiterii faptei constituia 5 475 lei), după ce neîndeplinind-și obligațiile, cu banii dobândiți a dispărut, cauzându-i părții vătămate Lilia Onceanu o daună materială considerabilă.

Tot ea, Damian Aurica, la 04 noiembrie 1999, activând în calitate de vice-direktor al întreprinderii Individuale imobiliare "Griștiuc Aura", urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane, în urma înțelegerii prealabile cu Liuba Dașan, prin participație simplă, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizei de plecare în Portugalia și angajare la lucru, legal practic neavând posibilitatea reală, în sediul firmei menționate, pe str. XXXXXXXXXXXXX din mun. Chișinău, au primit de la cet. Svetoslav Mămăliga bani în sumă de 2 250 dolari SUA (care conform cursului oficial al BNM la data comiterii faptei constituia 25402,50 lei după ce, neîndeplinind-și obligațiile, cu banii dobândiți a dispărut cauzându-i părții vătămate Svetoslav Mămăliga o daună materială considerabilă.

Tot ea, Damian Aurica, la 18 octombrie 1999, activând în calitate de vice-direktor al întreprinderii Individuale imobiliare "Griștiuc Aura", urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane, în urma înțelegerii prealabile cu Liuba Dașan, prin participație simplă, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizei de plecare în Portugalia și angajare la lucru, legal practic neavând posibilitatea reală, în sediul firmei menționate, pe str. XXXXXXXXXXXXX din mun. Chișinău, au primit de la cet. Tudora Ciubotarii bani în sumă de 770 dolari SUA, (care conform cursului oficial BNM la data comiterii faptei constituia 8 431,5 lei), după ce neîndeplinind-și obligațiile, cu banii dobândiți a dispărut cauzându-i părții vătămate Tudora Ciubotarii o daună materială considerabilă.

Tot ea, Damian Aurica, la 18 octombrie 1999, activând în calitate de vice-direktor al întreprinderii Individuale imobiliare „Griștiuc Aura”, urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane, în urma înțelegerii prealabile cu Liuba Dașan prin participație simplă, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizei de plecare în Portugalia și angajare la lucru, legal practic neavând posibilitatea reală, în sediul firmei menționate, pe str. XXXXXXXXXXXXX din mun. Chișinău au primit de la cet.

Valentina Carajia bani în sumă de 800 dolari SUA (care conform cursului oficial BNM la data comiterii faptei constituia 7 672 lei), după ce neîndeplinind-și obligațiile, cu banii dobândiți a dispărut, cauzându-i părții vătămate Valentina Carajia o daună materială considerabilă.

Tot ea, Damian Aurica, la 21 octombrie 1999, activând în calitate de vice-director al întreprinderii Individuale imobiliare "Griștiuc Aura", urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane, în urma înțelegerii prealabile cu Liuba Dașan prin participație simplă, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizei de plecare în Portugalia și angajare la lucru, legal practic neavând posibilitatea reală, în sediul firmei menționate, pe str. XXXXXXXXXXXXX din mun. Chișinău, au primit de la cet. Aglaia Grigorilă bani în sumă de 700 dolari SUA, (care conform cursului oficial BNM la data comiterii faptei constituia 7672 lei), după ce neîndeplinind-și obligațiile, cu banii dobândiți a dispărut, cauzându-i părții vătămate Aglaia Grigoriță o daună materială considerabilă.

Tot ea, la 22 octombrie 1999, activând în calitate de vice-director al întreprinderii Individuale imobiliare „Griștiuc Aura”, urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane, în urma înțelegerii prealabile cu Liuba Dașan prin participație simplă, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizei de plecare în Portugalia și angajare la lucru, legal practic neavând posibilitatea reală în sediul firmei menționate, pe str. XXXXXXXXXXXXX din mun. Chișinău, au primit de la cet. Mihail Durughian bani în sumă de 1 000 dolari SUA, (care conform cursului oficial BNM la data comiterii faptei constituia 10975 lei), după ce neîndeplinind-și obligațiile, cu banii dobândiți a dispărut, cauzându-i părții vătămate Mihail Durughian o daună materială considerabilă.

Tot ea, Damian Aurica, la 02 noiembrie 1999, activând în calitate de vice-director ai întreprinderii Individuale imobiliare "Griștiuc Aura", urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane, în urma înțelegerii prealabile cu Liuba Dașan prin participație simplă, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizei de plecare în Portugalia și angajare la lucru, legal practic neavând posibilitatea reală în sediul firmei menționate, pe str. XXXXXXXXXXXXX din mun. Chișinău, au primit de la cet. Gheorghe Bihol bani în sumă de 500 dolari SUA (care conform cursului oficial BNM la data comiterii faptei constituia 5 645 lei), după ce, neîndeplinindu-și obligațiile, cu banii dobândiți a dispărut, cauzându-i părții vătămate Gheorghe Bihol o daună materială considerabilă.

Tot ea, Damian Aurica, la data de 12 noiembrie 1999, activând în calitate de vice-director al întreprinderii Individuale imobiliare „Griștiuc Aura”, urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane, în urma înțelegerii prealabile cu Liuba Dașan, prin participație simplă, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizei de plecare în Portugalia și angajare la lucru, legal practic neavând posibilitatea reală, în sediul firmei menționate, pe str. XXXXXXXXXXXXX din mun. Chișinău, au primit de la cet. Vasile Rabei bani în sumă de 750 dolari SUA, (care conform cursului oficial BNM la data comiterii faptei constituia 8 985 lei), după ce neîndeplinindu-și obligațiile, cu banii dobândiți a dispărut, cauzându-i părții vătămate Vasile Rabei o daună materială considerabilă.

Tot ea, Damian Aurica, la 19 noiembrie 1999, activând în calitate de vice-director al întreprinderii Individuale imobiliare "Griștiuc Aura", urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane, în urma înțelegerii prealabile cu Liuba Dașan prin participație simplă, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizei

de plecare în Portugalia și angajare la lucru, legal practic neavând posibilitatea reală în sediul firmei menționate, pe str. XXXXXXXXXXXXX din mun. Chișinău, au primit de la cet. Maria Rabei bani în sumă de 500 dolari SUA, (care conform cursului oficial al BNM la data comiterii faptei constituia 6 290 lei, după ce neîndeplinind-și obligațiile, cu banii dobândiți a dispărut, cauzându-i părții vătămate Maria Rabei o daună materială considerabilă.

Tot ea, Damian Aurica, la 02 decembrie 1999, activând în calitate de vice-director al întreprinderii Individuale imobiliare „Griștiuc Aura”, urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane în urma înțelegerii prealabile cu Liuba Dașan, prin participație simplă, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizei de plecare în Portugalia și angajare la lucru, legal practic neavând posibilitatea reală, în sediul firmei menționate, pe str. XXXXXXXXXXXXX din mun. Chișinău, au primit de la cet. Mocanu Natal ia bani în sumă de 500 dolari SUA (care conform cursului oficial al BNM la data comiterii faptei constituia 5 965 lei), după ce neîndeplinind-și obligațiile, cu banii dobândiți a dispărut, cauzându-i părții vătămate Mocanu Natal ia o daună materială considerabilă.

Tot ea, Damian Aurica, la data de 02 decembrie 1999, activând în calitate de vice-director al întreprinderii Individuale imobiliare „Griștiuc Aura”, urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane. în urma înțelegerii prealabile cu Liuba Dașan prin participație simplă, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizei de plecare în Portugalia și angajare la lucru, legal practic neavând posibilitatea reală în sediul firmei menționate, pe str. XXXXXXXXXXXXX din mun. Chișinău. au primit de la cet. Calina Știrbu bani în sumă de 500 dolari SUA, (care conform cursului oficial BNM la data comiterii faptei constituia 5 965 lei), după ce neîndeplinind-și obligațiile, cu banii dobândiți a dispărut, cauzându-i părții vătămate Calina Știrbu o daună materială considerabilă.

Tot ea, Damian Aurica, la data de 09 decembrie 1999, activând în calitate de vice-director al întreprinderii Individuale imobiliare „Griștiuc Aura”, urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane în urma înțelegerii prealabile cu Liuba Dașan prin participație simplă, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizei de plecare în Portugalia și angajare la lucru, legal practic neavând posibilitatea reală. în sediul firmei menționate, pe str. XXXXXXXXXXXXX din mun. Chișinău. au primit de la cet. Rodica Mereuța bani în sumă de 500 dolari SUA (care conform cursului oficial BNM la data comiterii faptei constituia 5 965 lei), după ce neîndeplinind-și obligațiile, cu banii dobândiți a dispărut, cauzându-i părții vătămate Rodica Mereuța o daună materială considerabilă.

Tot ea, Damian Aurica, la data de 12 decembrie 1999, activând în calitate de vice-director al întreprinderii Individuale imobiliare „Griștiuc Aura”, urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane, în urma înțelegerii prealabile cu Liuba Dașan prin participație simplă, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul perfectării vizei de plecare în Portugalia și angajare la lucru, legal practic neavând posibilitatea reală. în sediul firmei menționate, pe str. XXXXXXXXXXXXX din mun. Chișinău, au primit de la cet. Feodosii Pâslaru bani în sumă de 400 dolari SUA, (care conform cursului oficial BNM la data comiterii faptei constituia 4 696 lei), după ce neîndeplinind-și obligațiile, cu banii dobândiți a dispărut, cauzându-i părții vătămate Feodosii Pâslaru o daună materială considerabilă.

În total, Damian Aurica a dobândit bani în valoare de 118 987 lei.

În continuare, instanța de fond constată că, *Damian Aurica*, deținând calitatea de director al Organizației Obștești "Noblețe", sub pretextul închirierii spațiului locativ contra sumei de 350 lei/lunar, la sfârșitul lunii ianuarie 2004, a trecut cu traiul la cet. XXXXXXXXXXXXX, care în temeiul orderului seria E nr. 01 1241, beneficia de dreptul de folosință a apartamentului nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău, conform căruia în componența familiei chiriașe era inclus și fiul acesteia - Conicovschi Oleg.

Întru realizarea intenției de a dobândi dreptul la spațiul locativ și privatizare după decesul lui XXXXXXXXXXXXX a acestui apartament pe numele său, la 10 martie 2004, Damian Aurica a depus la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău cererea înregistrată cu nr. 2785, în care a solicitat în numele lui XXXXXXXXXXXXX recunoașterea lui Conicovschi Oleg ca persoană care și-a pierdut dreptul de folosire a spațiului locativ în imobilul nr. 50. de pe str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău, fiindu-i retrasă viza de reședință din apartamentul nominalizat de către SEDP Buiucani".

În continuare, la data de 20 aprilie 2004, întru obținerea unei hotărâri de judecată favorabile, Damian Aurica care avea în conformitate cu art. 55 Cod de procedură civilă, calitatea de participant la proces, în temeiul procurii nr. 347 din 18.02.2004, autenticată la biroul notarului Boris Gratii, cunoscând prevederile art. 136 alin. (2) Cod de procedură civilă, conform căruia "pentru depoziții false făcute cu bună știință, martorul răspunde în conformitate cu legislația penală", a organizat și dirijat depunerea cu bună-știință de către martorii Vdovicenco Mihai și Grumeza Victor a declarațiilor false, prin ce a falsificat probele în cauza civilă nr. xxxxxxxxxxxxxx, fapt care a determinat și a servit ca temei pentru emiterea la 20 aprilie 2004, de către judecătorul Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, Iurie Bejenaru, a hotărârii prin care cererea nr. 2785 a fost admisă pe deplin.

Tot ea, Damian Aurica deținând calitatea de director al Organizației Obștești „Noblețe”, sub pretextul închirierii spațiului locativ contra sumei de 350 lei/lunar, la sfârșitul lunii ianuarie 2014, a trecut cu traiul la cet. XXXXXXXXXXXXX, în temeiul orderului seria B nr. 01 1241 beneficia de dreptul de folosință a apartamentului nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău, conform căruia în componența familiei chiriașe era inclus și fiul acesteia - Conicovschi Oleg.

Cunoscând faptul că XXXXXXXXXXXXX a decedat la 07 mai 2004, având mari datorii de bani la diferite persoane, întru realizarea intenției de a dobândi ilegal dreptul de proprietate asupra acestui apartament și însușirea sumelor de bani provenite din înstrăinarea lui, a întreprins următoarele acțiuni.

La 10 martie 2004, Damian Aurica a depus în Judecătoria Buiucani mun. Chișinău cererea cu nr. 2785, în care a solicitat în numele lui XXXXXXXXXXXXX „recunoașterea lui Conicovschi Oleg ca persoană care și-a pierdut dreptul de folosire a spațiului locativ în imobilul nr. 50 de pe str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău, fiindu-i retras viza de reședință din apartamentul nominalizat de către SEDP Buiucani.

La data de 20 aprilie 2004, întru obținerea unei hotărâri de judecată favorabile, Damian Aurica, care avea în conformitate cu art. 55 Cod de procedură civilă, calitatea de participant la proces, în temeiul procurii nr. 347 din 18.02.2004, autenticată la biroul notarului Boris Gratii, cunoscând prevederile art. 136 alin. (2) Cod de procedură civilă, conform căruia „Pentru depoziții false făcute cu bună știință, martorul răspunde în conformitate cu legislația penală”, a organizat și dirijat depunerea cu bună-știință de către martorii Vdovicenco Mihai și Grumeza Victor a declarațiilor false, prin se a falsificat probele în cauza civilă nr. xxxxxxxxxxxxxx, fapt care a determinat și a servit ca temei pentru emiterea la 20 aprilie 2004, de către judecătorul Judecătoriei Buiucani mun.

Chișinău, Iurie Bejenaru, a hotărârii prin care cererea nr. 2785 a fost admisă pe deplin.

În continuare, la 11 mai 2004, Damian Aurica a depus în Judecătoria Buiucani mun. Chișinău cererea înregistrată cu nr. 5595 în care a solicitat să „fie recunoscută membru a familiei decedatei XXXXXXXXXXXXX și dreptul la spațiu locativ în apartamentul nr. 50 de pe str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău”.

În cerere, intenționat a indicat date care nu corespund realității privind anul trecerii cu traiul în apartamentul lui XXXXXXXXXXXXX și particularitățile ducerii gospodăriei cu ultima, pe care le-a confirmat la 18 iunie 2004, în cadrul ședinței de judecată a cauzei nr. XXXXXXXXXXXXX, prin ce a determinat emiterea la 18 iunie 2004 de către judecătorul Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, Liuba Pruteanu a hotărârii prin care a fost admisă pe deplin cererea nr. 5595.

Obținând prin acțiuni ilegale dreptul la spațiul locativ și viza de reședință în mun. Chișinău, str. XXXXXXXXXXXXX, apartamentul nr. 50, Damian Aurica a continuat realizarea intenției criminale.

Astfel, tăinuind informația că apartamentul nominalizat se află la balanța Ministerului Apărării al Republicii Moldova, și orice modificare a contractului de închiriere a acestui apartament este posibilă doar cu acordul acestei instituții, prezentând hotărârile Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 aprilie 2004 și 08 iunie 2004, a determinat reprezentanții Primăriei mun. Chișinău să emită dispoziția nr. 903/28-d din 13 septembrie 2004, în conformitate cu care a fost declarată chiriaș principal al apartamentului nr. 50.

În continuare, Damian Aurica s-a adresat la Centrul Imobiliar „RATMIR” întru perfectarea documentelor necesare pentru vânzarea acestui apartament, prețul căruia a fost apreciat cu 25 750 dolari SUA și însușirea sumelor de bani rezultate din înstrăinare, în paralel încheind cu cet. Filimon Viorica contractul de arvună nr. 3305 din 18 septembrie 2004, în conformitate cu care a primit suma de 2 000 euro în calitate de arvună în contul vânzării-cumpărării apartamentului nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău.

Din motivul implicării în continuare a rudelor lui XXXXXXXXXXXXX, a reprezentanților Ministerului Apărării și a organelor de drept, Damian Aurica nu și-a dus intenția de realizare a apartamentului și însușirea sumelor de bani proveniți din această tranzacție până la capăt.

Tot ea, Damian Aurica, deținând calitatea de director al Organizației Obștești „Noblețe”, sub pretextul închirierii spațiului locativ contra sumei de 350lei/lunar la sfârșitul lunii ianuarie 2004, a trecut cu traiul la cet. XXXXXXXXXXXXX, care în temeiul orderului seria Б nr. 01 1241 beneficia de dreptul de folosință a apartamentului nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău, conform căruia în componența familiei chiriașe era inclus și fiul acesteia - Conicovschi Oleg

Până la decesul lui XXXXXXXXXXXXX, la 20 aprilie 2004, personal a organizat și dirijat falsificarea probelor în cauza civilă nr. XXXXXXXXXXXXX, determinând emiterea de către judecătorul Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, Iurie Bejenaru a hotărârii declarate ulterior ilegală de Curtea de Apel, prin care unicul fiu al cet. XXXXXXXXXXXXX a fost recunoscut cu dreptul pierdut la spațiul locativ în apartamentul nr. 50, din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău.

Ulterior, tăinuind de vecinii și rudele lui XXXXXXXXXXXXX faptul decesului la 07 mai 2004, a acesteia la 11 mai 2004, (în ziua când aceasta a fost înhumată la cimitirul din str. Doina), a înaintat la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău cererea nr. 5595 în care intenționat a indicat date care nu corespund realității privind anul trecerii cu traiul în

apartamentul lui XXXXXXXXXXXXX și particularitățile ducerii gospodăriei cu ultima, pe care le-a confirmat la 18 iunie 2004, în cadrul ședinței de judecată a cauzei nr. XXXXXXXXXXXXX, prin care a determinat emiterea la 18 iunie 2004 de către judecătorul Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, Liuba Pruteanu, a hotărârii prin care a fost declarată membră a familiei decedate începând cu 07 mai 2004 și i-a fost recunoscut dreptul la spațiul locativ în apartamentul nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău.

Până la momentul declarării ei în calitate de membru al familiei lui XXXXXXXXXXXXX începând cu luna aprilie 2004 și din momentul declarării ei în calitate de membru a familiei până în luna august 2004, Damian Aurica, arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, a înstrăinat contra mijloace bănești bunurile care aparținuse cu drept de proprietate privată lui XXXXXXXXXXXXX, în special mobilă românească de model „Rejans” din lemn natural în set de dormitor, un pat, un dulap din 5 segmente, un complet din 3 oglinzi, 2 noptiere, 2 scaunele cu preț total de 30 000 lei; un perete de producție moldovenească din 5 secții cu prețul de 3 000 lei; un set de mobilă pentru bucătărie din care făceau parte - 2 mese și 4 scaune, două dulapuri de perete cu două uși, un dulap de perete cu o ușă, un dulap cu sertare, cu prețul total de 2 000 lei; mobilă în set pentru antreu - un dulap cu 2 uși, set cu oglindă și secție pentru încălțăminte, un dulăpior cu 2 uși și un dulăpior cu o ușă, cu prețul total de 1 800 lei; un dulap din lemn pentru cărți cu prețul de 500 lei; un frigider cu prețul de 2 000 lei; lustră de cristal de producție cehă cu prețul de 2 000 lei; lustră cu 5 secții, cu prețul de 300 lei; 2 inele de căsătorie din aur cu prețul total de 1 500 lei; un set cu pietre „Alexandrit”, inel cu piatră, un lanț cu culon, cercei cu pietre cu prețul de 3 000 lei; trei seturi de cuțite, furculițe, linguri cu elemente de melhior cu prețul total de 3 000 lei; masă compactă, 4 scaune pardosite cu material de culoare verde, o tumbă pe care era aranjat televizorul și care făceau parte din setul de mobilă cu prețul de 7 000 lei.

O parte din bunurile care aparțineau lui XXXXXXXXXXXXX cu drept de proprietate privată, Damian Aurica arbitrar a donat gratis presupunând că este în drept să facă aceste acțiuni, inclusiv: un bufet cu tumbă cu 2 uși și sertare, precum și un dulap cu polițe pentru veselă, care făceau parte din mobila de bucătărie cu prețul total de 1 500 lei; un congelator de model „Ghiocel” și un congelator de model „Morozco” cu prețul total de 1 300 lei; mașină de spălat de model „Aurica – Automat” cu prețul de 1 000 lei; ceas cu pendulă, 2 deșteptătoare de model „Slava”, ceas de model „Maiac” cu prețul de 300 lei; radială de model Rigonda cu prețul de 100 lei; 6 costume bărbătești cu prețul total de 5500 lei; pereche de pantofi de model „Salamandra” cu prețul de 1 000 lei; un palton bărbătesc din piele cu prețul de 3 000 lei; 2 mantouri femeiești din caracul și din norcă cu prețul total de 7 000 lei; 15 bucăți de materie de producție germană, chineză, japoneză cu lungimea de 10 m., fiecare în sumă totală de 6 000 lei; 6 pături din lână de cămilă cu prețul de 2 000 lei; 400 volume de cărți, cu prețul total de 4 000 lei.

În cumul, Damian Aurica i-a cauzat moștenitorului legal al lui XXXXXXXXXXXXX daune materiale în sumă de 88 300 lei.

Totodată, prin actul final de învinuire, Damian Aurica a fost învinuită de faptul că, prin participație complexă cu Boris Grad și Miliail Vdovicenco a confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, precum și că prin participație complexă cu Boris Gratiu și Miliail Vdovicenco au însușit bunuri în proporții mari, în următoarele circumstanțe: Sub pretextul închirierii spațiului locativ contra unei sume de 350 lei/lunar, Aurica Damian care deținea calitatea de director al Organizației Obștești „Noblețe”, la sfârșitul lunii ianuarie 2004, a trecut cu traiul la cet. XXXXXXXXXXXXX, care în temeiul orderului seria B

nr. 01 1241 beneficia de dreptul de folosință a apartamentului nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău.

Având acces liber la documentația întocmită pe numele lui XXXXXXXXXXXXX, profitând de starea de neputință a acesteia din motivul bolii și vârstei înaintate, aflând că ultima este beneficiara depozitului de acumulare nr. 044524 pe care erau depuși 5 360,94 lei și a depozitului la vedere nr. 52461 pe care erau depuși 9 956,66 lei, prin participație complexă cu Boris Gratii și Mihail Vdovicenco, prin metoda introducerii datelor vădit false precum că XXXXXXXXXXXXX îi încredințează ei să primească depunerile bănești de pe conturile 044524 și 52461 de la filiala nr. 1/082 a Băncii de Economii a Republicii Moldova, urmărind scopul scoaterii și însușirii ilegale a banilor de pe conturile indicate, a organizat falsificarea documentelor de autoritate publică - a procurii nr. 931 din 29.04.2004, autentificată la biroul notarului Boris Gratii.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procurorul Ruslan Botnaru prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri cu referire la criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, și anume:

- în cazul infracțiunii prevăzute de art. art. 42, 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, prin aplicarea art. 10 Cod penal, acțiunile inculpatei Damian Aurica să fie recalificate conform art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar prin aplicarea art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, Damian Aurica să fie liberată de răspundere penală deoarece din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani.

- în cazul infracțiunii prevăzute de art. art. 42, 310 alin. (1) Cod penal, prin aplicarea art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310 Cod penal, Damian Aurica să fie liberată de răspundere penală deoarece din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani.

- în cazul infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, prin aplicarea art. 10 Cod penal, acțiunile inculpatei Damian Aurica să fie recalificate conform art. 352 alin. (2) lit. e) Cod penal, deoarece din momentul comiterii infracțiunii au fost modificate proporțiile deosebit de mari care au depășit suma de 88.300 lei, iar prin aplicarea art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (2) lit. e) Cod penal Damian Aurica să fie liberată de răspundere penală deoarece din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani.

- luând în considerație că prin Legea nr. 2-XVI din 18.12.2008 în vigoare din 24.02.2009, art. 195 Cod penal a fost exclus, acțiunile inculpatei Damian Aurica să fie recalificate din art. 42, 195 alin. (1) Cod penal prin aplicarea art. 126 Cod penal în art. 42, 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, iar prin aplicarea art. 10 Cod penal, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 42, 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, inculpatei Damian Aurica să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu privarea de dreptul de deținerea funcțiilor de conducere în societățile comerciale pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei.

- prin aplicarea art. 10 Cod penal, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 190 alin. (5) Cod penal să-i fie aplicată inculpatei Damian Aurica o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani cu privarea de dreptul cu privarea de dreptul de deținerea funcțiilor de conducere în societățile comerciale pe un termen de 3 ani, pedeapsa urmând a fi executată în penitenciar pentru femei.

- în cazul infracțiunii prevăzute de art. 195 alin. (2) Cod penal, acțiunile inculpatei Damian Aurica să fie recalificate conform art. 190 alin. (5) Cod penal și prin aplicarea art.

10 Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă în baza art. 190 alin. (5) Cod penal de 10 ani închisoare cu privarea de dreptul de deținerea funcțiilor de conducere în societățile comerciale pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei.

În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, prin cumul parțial de sentințe să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 14 ani cu privarea de dreptul de deținere a funcțiilor de conducere în societățile comerciale pe un termen de 5 ani.

Acțiunile civile să fie admise cu încasarea volumul solicitat de părțile civile.

În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că:

- prima instanță a luat la baza pronunțării sentinței parțiale de achitare în privința lui Damian Aurica, faptul că în privința coparticipaților la comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42, 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și art. art. 42, 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, în anul 2009, a fost pronunțată decizia instanței de apel de achitare, dar nu sa luat în considerație totalitatea probele concludente care au fost examinate în cadrul cercetărilor judecătorești și anume declarațiile vecinilor - Titov Oleg, Țndrea Vladimir, Tumanova Veronica;

- este o cauză penală complexă, care nu poate fi analizată numai prin prisma probelor pertinente și directe, multe acțiuni ale inculpatei Damian Aurica au fost efectuate într-un cerc restrâns, care puteau fi probate numai prin măsuri speciale de investigație, care n-au fost efectuate și depozițiile infractorilor (în speță expertiza grafoscopică nu putea fi efectuată deoarece de către XXXXXXXXXXXXX n-au fost semnate împuternicirile, dar din poziția inculpatei și a complicilor ei împuternicirile au fost certificate de notarul Boris Grati în prezența martorilor);

- una din persoanele prezente la aceea cerificare a fost Vdovicenco Mihail care a avut și el statutul de inculpat în cauza penală disjunsă - care în cadrul audierii sale în calitate de inculpat date în cadrul cauzei penale disjuncte a indicat expres că la 29.04.2004, a fost invitat la domiciliul lui XXXXXXXXXXXXX unde a fost determinat să semneze foi A 4, fără conținut deoarece lipsea tehnica specială și ștampilă, unde notarul Gratii Boris i-a comunicat, că este necesar să semneze în locul lui XXXXXXXXXXXXX pe file de hârtie curate, care vor constitui în continuare exemplare ale procuri..., anume aceste procuri au fost folosite de Damian Aurica pentru a sustrage mijloacele bănești de pe conturile bancare ale lui XXXXXXXXXXXXX;

- apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, procurorul consideră că acestea sunt admisibile, pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu Codul de procedură penală, și confirmă integral vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

- fiind pronunțată sentința de achitare parțială în privința lui Damian Aurica aceste probe incontestabile nu au fost apreciate la justa valoare de către instanța de judecată;

- consideră că prima instanță a pronunțat o sentință care este contrară legii, de aceea ea urmează a fi casată, iar Damian Aurica urmează a fi recunoscută culpabilă inclusiv și de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42, 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și art. art. 42, 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal;

3.2 Avocatul Cernicov Andrei în numele inculpatei care a solicitat casarea sentinței și cercetarea înscrisurilor prezentate de apărare (anexe la dezbaterile judiciare) și oferirea posibilității inculpatei Damian Aurica de a face declarații privitor la acuzația adusă și rejudecarea cauzei conform modului stabilit pentru prima instanță cu adoptarea unei

decizii de achitare a lui Damian Aurica, cu emiterea unei încheieri interlocutorii asupra încălcărilor urmăririi penale.

În motivarea cererii de apel, apărătorul a indicat că:

- acuzarea de stat nu a verificat afirmațiile cet. Damian Aurica la faza de urmărire penală și nu au confirmat sau infirmat prin careva probe că persoanele menționate de ar fi putut sau nu comite actul de escrocherie;

- pledează pentru nevinovăția lui Damian Aurica;

- la materialele cauzei penale nu există o ordonanță a procurorului ierarhic superior privind stabilirea competenței materiale fie soluționat conflictului negativ de competență, în schimb, există două ordonanțe ce vizează conflictul negativ de competență care a rămas nesoluționat, ordonanța Procuraturii sectorului Buiucani din 24.11.2004 (vol.4 f.d. 148) privind transmiterea cauzei conform competenței la Procuratura Anticorupție și ordonanța Procuraturii Anticorupție din 26.01.2005, privind transmiterea cauzei către Procuratura sectorului Buiucani, (vol.5 f.d.283);

- nici una din procuraturile menționate nu și-a asumat competența de a examina cauza respectivă și nici una din procuraturile vizate nu s-a adresat procurorului ierarhic superior pentru soluționarea conflictului de competență și determinarea organului de urmărire penală competent de a cerceta cazul;

- Procuratura sectorului Buiucani a continuat urmărirea penală fără a avea stabilită competența în materie pe cauza penală în ordinea art.271 Cod de procedură penală;

- consideră că toate actele procedurale din 27.01.2005, sunt lovite de nulitate absolută și urmează a fi excluse din procesul penal;

- consideră ca nepertinente argumentele primei instanțe, precum că declanșarea urmăririi penale a avut loc în anul 2000, respectiv nu există problema competenței, pe motiv că situația organului competent a fost pusă în discuție chiar de către organul de urmărire penală odată cu necesitatea reîncadrării faptei penale conform art.195 Cod penal, (de competența CCCEC), la momentul când Damian Aurica a fost reținută și arestată, iar organele de urmărire penală nu au examinat chestiunea respectivă în modul prevăzut de lege;

- în altă ordine de idei s-a indicat că potrivit rechizitoriului, urmărirea penală în cauzele penale asupra pretinselor fapte de escrocherie a fost pornită la 01.10.2000. În 26.06.2000 a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire în privința lui Damian Aurica;

- la 17.10.2004 Damian Aurica a fost arestată în cadrul cauzelor respective, însă, în termenul prevăzut de lege (conform art.282 alin.(1) Cod de procedură penală), adică în termen de 48 de ore nu i-a fost înaintată învinuirea din 26.06.2000;

- aceste încălcări după calitatea persoanei au fost reflectate în ordonanța Procuraturii Anticorupție din 26.01.2005, privind transmiterea cauzei către Procuratura sectorului Buiucani, (vol.5 f.d.283).

- la 19.01.2005, Damian Aurica a fost recunoscută în calitate de bănuit și audiată pe marginea acuzației aduse, (vol.5 f.d.258), de către procurorul V. Foltea.

- la 02.08.2005, (peste 7 luni) Damian Aurica a fost pusă sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art.195 alin.(2) Cod penal;

- la 20.04.2005, la cet. Damian Aurica a expirat calitatea procesuală de bănuit, și ultima urma a fi scoasă de sub urmărirea penală, deoarece în termenul de 3 luni acesteia nu i-a fost înaintată învinuirea;

- aferent omisiunii respective consideră elocventă inclusiv hotărârea Curții constituționale nr. 26 din 23.11.2010, în care înalta curte a supus aprecierii o situație

similară în care cet. T.S. a fost pus sub învinuire cu depășirea termenului de menținere în calitate de bănuț, constatând că calitatea sa de "acuzat" a încetat de drept la momentul expirării celor 3 luni de menținere în calitate de bănuț;

- la adoptarea ordonanței Procuraturii Anticorupție din 26.01.2005, procurorul șef Anticorupție, V. Smochină a stabilit încălcările legislației admise în cadrul urmăririi penale după calitatea persoanei exprimate prin neaducerea la cunoștință a ordonanței privind punerea sub învinuire, omisiuni care în nici un mod nu au fost reparate de către Procuratura sectorului Buiucani, până la expedierea cauzei în instanță cu rechizitoriu;

- în cazul lui Damian Aurica, pentru aceeași faptă cercetată, (infrațiunile pretinse a fi comise în 1999), ea a fost de două ori pusă sub acuzație, fără a fi motivată în mod legal situația de punere repetată sub acuzație, după ce a fost încetată calitatea sa de bănuț.

- în acest caz, pentru a nu aduce o atingere principiului securității raporturilor juridice și principiului lucrului judecat /res judecata/, la adoptarea soluției de punere repetată sub învinuire puteau fi adoptate decizii procesuale prevăzute de lege conform alin.4 al art.287 Cod de procedură penală, pentru a se constata fapte noi sau recent descoperite sau viciu fundamental, ceea ce nu rezultă din conținutul ordonanței de punere sub învinuire, or, urmărirea penală a unei persoane nu poate fi desfășurată în mod arbitrar și infinit pentru aceeași faptă;

- deoarece înlăturarea acestor omisiunii nu poate fi făcută decât prin anularea actului emis, a solicitat anularea ordonanței de punere sub învinuire din 02.08.2005 și a rechizitoriului din 02.08.2005, cu încetarea procesului penal pe acest capăt de învinuire, cu achitarea cet. Damian Aurica;

- din anul 1999 și până în prezent au expirat termenii de prescripție, (18 ani), în cadrul cărora Damian Aurica putea să fie trasă la răspundere penală, deci procesul penal în ceea ce ține de acuzația adusă urmează a fi încetată;

- deși toate aceste încălcări au fost invocate de apărare în susținerile orale, instanța de judecată, în mod eronat le-a respins, făcând referire la prevederile art.251 alin.(4) Cod de procedură penală, precum că acestea nu au fost invocate la terminarea urmăririi penale, însă în situația lui Damian Aurica urmau a fi aplicate anume prevederile art.251 alin.(2) Cod de procedură penală, care sunt aplicabile din oficiu de către instanță, deoarece încălcările țin de competență și de calitatea persoanei acuzate;

- referitor la episodul privind pretinsa faptă de tentativă de escrocherie, asupra căreia a fost emisă o sentință de condamnare, precum că ar organiza și ar dirija însușirea în proporții mari a bunurilor prin dobândirea spațiului locativ, chestiune care nu s-a realizat din motivul implicării rudelor lui XXXXXXXXXXXXX și a Ministerului Apărării, apărătorul a făcut trimitere și la prevederile art.8 Cod de procedură penală;

- consideră că acuzația nu a prezentat suficiente dovezi, ce ar demonstra acuzația adusă inculpatei;

- conform materialelor administrate, Damian Aurica deținea o procură notarială legală, semnată de către XXXXXXXXXXXXX, care îi permitea adresarea în instanța de judecată, în vederea apărării intereselor lui XXXXXXXXXXXXX. Legalitatea acestei procuri a fost confirmată de către notarul Boris Gratii, care a fost achitat pe acuzația adusă în cadrul dosarului penal;

- a remarcat că în cadrul urmăririi penale nu a fost făcută vre-o expertiză grafoscopică, ceea ce ar demonstra că procura eliberată doamnei Damian Aurica ar fi fost falsă/falsificată. Respectiv, nu poate fi probat că Damian Aurica nu ar fi fost împuternicită de a reprezenta interesele lui XXXXXXXXXXXXX, acuzațiile procurorului fiind bazate pe o

presupunere, întrucât însăși fapta falsificării nu este probată și nu poate fi imputată inculpatei;

- din declarațiile martorului Mîrzenco (Filimon) Victoria rezultă cu certitudine că Damian Aurica avea grijă de XXXXXXXXXXXXX până la deces;

- potrivit declarațiilor depuse în prima instanță, s-a confirmat cu certitudine că Conicovschi Oleg nu locuia împreună cu mama sa, ci în altă parte, respectiv în condițiile art.63 din Codul cu privire la locuințe, în vigoare la acel moment, în cazul când chiriașul ori membrii familiei lui lipsesc temporar, încăperea de locuit li se menține timp de șase luni;

- în privința lui Conicovschi Oleg în mod legal a fost adoptată hotărârea privind recunoașterea ca fiind pierdut dreptul la spațiu locativ;

- la momentul adoptării hotărârii, XXXXXXXXXXXXX era în viață, iar procurorii nu au prezentat careva probe menite să demonstreze lipsa consimțământului acesteia, sau că acest consimțământ a fost viciat;

- fiind admisă situația că anumite informații prezentate instanței nu au fost corecte, totuși, hotărârea judecătorească nu putea fi afectată, întrucât existau toate premisele legale de a-i recunoaște pierdut dreptul la spațiul locativ al lui Conicovschi Oleg deoarece acesta nu locuia pe adresa respectivă. Au fost întrunite toate premisele legale prevăzute de Codul cu privire la locuințe pentru a fi recunoscut pierdut dreptul la spațiul locativ a lui Conicovschi Oleg în acest domiciliu. Circumstanțele de fapt și de drept pentru emiterea hotărârii judecătorești din 20.04.2004 nu au fost denaturate sau schimbate, iar Vdovicenco M. și Grumeza V. sub proprie răspundere au depus declarații în instanța de judecată, nefiind impuși de nimeni;

- Damian Aurica, fiind locatar al apartamentului nr. 50 din mun. Chișinău. str. XXXXXXXXXXXXX, din nume personal a depus o acțiune în instanță solicitând să fie recunoscută membru al familiei în condițiile Codului cu privire la locuințe pentru a putea locui în continuare în acest apartament;

- deși Codul de procedură civilă prevede în mod expres modalitățile de apărare a drepturilor civile, inclusiv prin acționare în instanță, acuzarea încearcă să-i atribuie unor relații civile în curs de judecare a unui aspect penal incriminându-i pretinsă faptă de tentativă de escrocherie;

- făcând trimitere la pct. 15 al HP CSJ nr.23 din 28.06.2004, cu modificările ulterioare, în coraport cu faptele incriminate lui Damian Aurica, nimeni nu i-a transmis ultimei benevol careva bunuri (inclusiv apartamentul). La acel moment bunul imobil nu avea un proprietar privat, iar obiect al judecării a constituit doar folosința imobilului - astfel lipsind dreptul de deținere și dispunere asupra bunului caracteristic dreptului de proprietate, din ce lipsește obiectul material al infracțiunii;

- infracțiunea contra proprietății, inclusiv escrocheria, presupune existența unui proprietar legal. Din materialele dosarului rezultă că Conicovschi Oleg a depus o cerere privind acceptarea succesiunii în luna decembrie 2004, iar până atunci el nu putea fi considerat nici proprietar și nici pretendent la proprietate.

- conform informației deținute de la ÎS "Cadastru" dreptul de proprietate asupra apartamentului l-a obținut Conicovschi Oleg abia în anul 2008 - când inculpata Damian Aurica se afla în arest. Această informație s-a solicitat a fi anexată la dosar la momentul intervenirii avocatului Andrei Cernicov la faza dezbaterilor judecătorești, însă prima instanță în nici un mod nu s-a expus asupra acestui înscris și nici nu a dorit anexarea acestei probe la dosar, care, de fapt ar confirma că nu exista o situație de escrocherie, ci o

situație litigioasă civilă, în care două părți pretind la dreptul la locuință.

- în virtutea calității de locatar al apartamentului, Damian Aurica avea dreptul legal de a cere oficializarea statutului său de locatar prin recunoaștere în calitate de chiriaș principal, după decesul lui XXXXXXXXXXXXX. În același timp, Conicovschi Oleg și-a oficializat statutul său de calitate de moștenitor deja după inițierea dosarului penal și după reținerea lui Damian Aurica.

- imixtiunea organelor de urmărire penală a determinat imposibilitatea cet. Damian Aurica de a-și apăra dreptul său în calitate de chiriaș principal la privatizarea locuinței, în care a locuit prin împiedicarea acesteia de a se prezenta în fața instanței de judecată la faza rejudecării cauzei civile;

- decizia finală a instanței a fost de scoatere de pe rol, în legătură cu aceea că reclamantul nu s-a prezentat;

- un semn obligatoriu al infracțiunii de escrocherie de asemenea constituie înșelăciunea și abuzul de încredere. Din actul de învinuire nu este clar prin ce metodă inculpata a comis pretinsa faptă de escrocherie, nefiind arătat nici abuzul de încredere și nici înșelăciunea față de pretinsa parte vătămată Conicovschi Oleg;

- din formularea făcută, acuzatorul de stat a încercat să aplice o calificare penală unor relații civile în curs de judecată, prin ce a influențat în mod direct soluția în ce privește dreptul de folosire a apartamentului prin înlăturarea penală a unui participant la procesul civil;

- Damian Aurica, fiind în detenție nu a avut posibilitate să se prezinte în instanțele de judecată pentru apărarea drepturilor sale patrimoniale;

- în ce privește preținsele acțiuni de samavolnicie, pentru care a fost recunoscută vinovată Damian Aurica, comise asupra bunurilor răposatei XXXXXXXXXXXXX, apărarea de asemenea consideră că lipsesc semnele infracțiunii, or la momentul comiterii preținsei fapte, Conicovschi Oleg nu avea statut de moștenitor, astfel neavând careva drepturi asupra bunurilor despre care se pretinde că ar fi fost înstrăinate și ar face parte din patrimoniul succesoral, deoarece ultimul nici măcar nu a intrat în careva drepturi;

- prețul bunurilor și starea lor utilă nu a fost cercetată pentru a fi posibilă stabilirea efectivă a valorii acestor bunuri și dacă corespunde calificării, mai cu seamă că din declarațiile martorilor audiați rezultă că bunurile au fost uzate, din care motiv au și fost aruncate. Aceste lucruri nu au fost ridicate și nici examinate, nefiind certă existența unor asemenea bunuri în apartament, afirmațiile acuzării bazându-se exclusiv pe niște evaluări merceologice exagerate, despre care intuim că au fost făcute pentru a ridica cuantumul valoric la proporțiile mari pentru a fi încadrate juridic conform legii penale;

- nu a fost posibilă nici oferirea unor întrebări preținsei părți vătămate Conicovschi Oleg, cu referire la prețul bunurilor indicate, deoarece prima instanță s-a bazat exclusiv pe declarațiile depuse la faza urmăririi penale, admitând demersul procurorului de a fi date citirii declarațiile lui Conicovschi Oleg conform art.371 Cod de procedură penală, fără să fie făcută o confruntare dintre numit și inculpată;

- momentul dispunerii asupra anumitor bunuri Damian Aurica avea calitate de membru al familiei și efectiv era în drept să decidă asupra acestor bunuri și să pretindă la moștenire. În cazul ei lipsește semnul obligatoriu de dispunere în mod arbitrar asupra proprietății, deoarece ea avea stabilit cert dreptul de a locui în locuință și a dispune de bunurile ce se aflau în ea;

- acuzația prezentată lui Damian Aurica nu a fost probată în nici un mod. Aflându-se în custodia statului, Damian Aurica a rămas cu gradul de invaliditate (dezabilitate) II

permanent. Din discuțiile cu Damian Aurica, la informat că imediat după reținere, Damian Aurica a fost maltratată în scop de a obține renunțul la toate drepturile locative asupra apartamentului vizat, și nefiind de acord a fost bătută cu mâinile și picioarele în regiunea corpului. Ulterior, ea a fost condusă în izolatorul de detenție provizorie al SIS, deși fapta incriminată nu era de competența organelor SIS. Totul s-a făcut cu un singur scop - de a masca acțiunile abuzive și de constrângere ale reprezentanților organului de urmărire penală;

- după maltratările făcute, Damian Aurica nu a avut posibilitate să se adreseze la un medic, iar starea sa de sănătate s-a agravat. Ea a fost transferată la P-16 Pruncul și operată în regiunea lombară (la spate). În rezultatul acestor abuzuri la moment Damian Aurica are gradul de dezabilitate II permanent;

- datorită reținerii și arestării sale, Damian Aurica nu a fost în stare să-și apere propriile drepturi civile în calitate de chiriaș principal în fața instanțelor de drept și instanțele de judecată, iar toate acțiunile făcute de către Conicovschi Oleg și "ajutorii săi" s-au desfășurat fără participarea inculpatei. În rezultat, în mod misterios apartamentul în litigiu a fost privatizat abia în anul 2008, însă nu se cunoaște în ce mod Conicovschi Oleg, fără a locui în apartamentul vizat a obținut dreptul de privatizare;

- apărarea a pledat pentru reluarea cercetării judecătorești în vederea anexării unor documente și audierii inculpatei, fapt respins în mod tacit (fără a se expune) de către prima instanță;

- avocatul Cernicov Andrei a menționat că, a intervenit la faza dezbaterilor, a considerat necesară reluarea cercetării judecătorești pentru elucidarea unor aspecte. A solicitat să fie anexate la materialele dosarului următoarele înscrisuri (în copii): informația de la ÎS "Cadastru" în privința apartamentului în litigiu care atestă că dreptul de proprietate a lui Conicovschi Oleg asupra apartamentului a apărut abia în anul 2008; Certificatul F-9 din 09.04.2008 în care este indicat domiciliul lui Damian Aurica în mun. Chișinău, str. XXXXXXXXXXXXXXX, ap. 50;

- inculpatei Damian Aurica i-a fost neglijat dreptul la apărare, nefiindu-i oferită posibilitatea de prezentare a unor probe în favoarea sa, prin ce a fost încălcat principiul fundamental al egalității armelor în proces;

În continuare, apel suplimentar a declarat avocatul Mihai Stăvilă în interesele lui Damian Aurica, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri conform soluțiilor indicate în cererile de apel a apărătorilor.

În motivarea cererii de apel suplimentar, avocatul Mihai Stăvilă a indicat că:

- suma prejudiciului care se pretinde că a fost cauzat de către Damian Aurica prin infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, nu întrunește semnele obiectului, considerente din care se impune soluția recalificării acțiunilor inculpatei conform prevederilor art. 190 alin. (1) Cod penal, or din declarațiile unice a părți vătămate audiate legal în instanța de judecată Grigoriță Aglaia, nu derivă caracterul considerabil al prejudiciului;

- conform actului de învinuire, Damian Aurica, prin acțiuni de samavolnicie, a însușit și a distrus bunuri ce nu îi aparțineau cu drept de proprietate, cauzând un prejudiciu de 88.300 lei;

- corespunzător acuzației date, prima instanță a dispus soluția recalificării acțiunilor inculpatei Damian Aurica de la art. 352 alin. (3) Cod penal, la art. 352 alin. (2) Cod penal, în contextul modificărilor suferite de art. 126 Cod penal, prin Legea nr. 207 din 29.07.2016;

- a constatat vinovăția inculpatei de cele incriminate, deși fapta nu întrunește nici obiectul infracțiunii;

- raportând la modificările enunțate mai sus, constată că suma de 88.300 lei, nu constituie proporții mari, iar în cazul că lipsește calificativul respectiv, nu putem încadra acțiunile inculpatei în prevederile art. 352 alin. (2) lit. e) Cod penal, chiar și în cazul că careva din bunuri au fost distruse, or varianta tipizată a dispoziției art. 352 alin. (2) lit. e) este de fapt exercitării unui drept legitim sau presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, dacă s-au cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice - însoțită de nimicirea bunurilor ”;

- consideră că, de către instanță urma să fie dispusă soluția achitării inculpatei în conformitate cu prevederile art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală;

- respectivul capăt de acuzare, nu a fost probat suficient de către procuror, iar instanța absolut neîntemeiat a constatat vinovăția lui Damian Aurica de pretinsul act de tentativă de deposedare a unei pretinse părți vătămate de bunul imobil ap. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău;

- la materialele cauzei penale lipsește și cea mai vagă dovadă în care să fie reflectat costul apartamentului la care se pretinde că s-a atentat;

- suma de 21000 Dolari SUA cu care Damian Aurica a scos de vânzare apartamentul 50 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău, nu poate constitui și suma prejudiciului în proporții deosebit de mari în contextul art. 190 Cod penal, la care se pretinde că s-a atentat, or acest fapt urma a fi probat de către procuror printr-un act oficial în care să fie reflectată valoarea cadastrală a imobilului în litigiu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2019, apelul procurorului și apelul declarat de avocați în numele inculpatei Damian Aurica au fost admise din alte motive, sentința a fost casată parțial, inclusiv din oficiu în temeiul art. 409 al. (2) Cod de procedură penală și a fost pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform căreia, *Damian Aurica*:

- a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și în temeiul art. 60 Cod penal a fost liberată de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală;

- a fost achitată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, art. 190 alin. (5) Cod penal pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii;

- a fost recunoscută vinovată și condamnată pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal la 9 ani închisoare, cu privarea pe 5 ani de dreptul a ocupa funcții de conducere în societăți comerciale.

În temeiul art. 385 al. (4) Cod de procedură penală drept recompensă pentru încălcarea drepturilor inculpatei la faza judecării cauze a fost redus termenul definitiv al pedepsei numite lui Damian Aurica pînă la 8 ani, fiind dispusă executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

În temeiul art. 385 al. (5) Cod de procedură penală, fiind constatate condițiile inumane de detenție și fiind calculată o zi de detenție pentru 2, pedeapsa numită inculpatei Damian Aurica a fost redusă la 4 ani 3 luni 10 zile închisoare, fiind dispusă executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea pe 5 ani de dreptul a ocupa funcții de conducere în societăți comerciale.

În rest sentința a fost menținută.

4.1 Instanța de apel a statuat că: la pronunțarea sentinței prima instanță just a stabilit

că Damian Aurica urmează a fi achitată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42, 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, că procesul penal în privința lui Damian Aurica în baza art. art. 42, 310 alin. (1) și art. 352 alin. (2) lit. e) Cod penal, urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului de atragere la răspundere penală și că Damian Aurica urmează a fi recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, însă neîntemeiat a dispus achitarea inculpatei pe art. art. 42, 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și condamnarea acesteia pe art. art. 27, 190 alin. (5) Cod penal.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a reținut că în pofida faptului că inculpata Damian Aurica nu a recunoscut vinovăția în faptele incriminate, vinovăția acesteia pe art. 195 alin. (5) Cod penal se confirmă prin probele cercetate cum ar fi, declarațiile părții vătămate Grigorița Aglaia.

Analizând și apreciind declarațiile părții vătămate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel a stabilit că acestea indică indubitabil la culpa inculpatei în comiterea escrocheriei pentru care a fost condamnată, mai mult, din aceste probe se atestă că din patrimoniul părții vătămate a fost trecut în patrimoniul inculpatei o sumă de bani, ultima urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor părții vătămate, prin înșelăciune și abuz de încredere, fără a avea posibilitatea reală de a asigura partea vătămată cu un loc de muncă în străinătate a obținut suma de 3 mii de dolari, mai mult, declarațiile părții vătămate sunt susținute și de celelalte probe care vor fi analizate în continuare, și care indică la o schemă comună, în cadrul căreia inculpata a acționat urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere.

Instanța de apel a mai reținut din materialele cauzei că nu a fost posibilă asigurarea prezenței părților vătămate indicate din care considerent, instanța a admis demersul acuzatorului de stat, care a dat citirii declarațiile analizate și apreciate supra, care au forță probantă, nu sunt lovite de nulitate, sunt consecvente, coroborează între ele, dar și cu declarațiile părții vătămate Grigorița Aglaia, care a fost audiată în ședința de judecată și a făcut depoziții similare celor oferite de părțile vătămate, care nu au fost audiate în ședința de judecată, și care fiind cumulate combat indubitabil atât declarațiile inculpatei oferite în ședința instanței de apel, cât și argumentele apărătorilor invocate în apelurile depuse.

Instanța de apel a indicat că de rând cu probele analizate și apreciate supra, culpa lui Damian Aurica în comiterea infracțiunii de escrocherie este demonstrată și prin declarațiile martorului Rabei Nadejda, declarațiile martorului Borovițaia Elizaveta, Declarațiile martorului Știrbu Ecaterina.

Instanța de apel a reținut că, contrar argumentelor inculpatei, dar și celor expuse de apărători în ședința instanței de apel, din probele analizate și apreciate în ședința de judecată că inculpata **Damian Aurica** a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal. *S-a făcut descrierea faptei pe toate epizoadele pct. 188-202 din decizia instanței de apel.*

În total, Damian Aurica a dobândit prin înșelăciune și abuz de încredere de la părțile vătămate Mihail Durughian, Natalia Mocanu, Tudora Ciubotarii, Lilia Onceanu,

Rodica Mereuța, Galina Știrbu, Valentina Carajia, Svetoslav Mămăligă, Gheorghe Bihol, Feodosii Pâslaru, Vasile Rabei, Maria Rabei, mijloace bănești în valoare de 118 987 lei.

Instanța de apel a menționat că prin ordonanța de punere sub învinuire, inculpata Damian Aurica a fost învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 195 alin. (2) Cod penal, adică, pentru faptul că a însușit în proporții deosebit de mari a bunurilor prin escrocherie.

Instanța de apel a reiterat că prin Legea nr. 277-XVI din 18.12.2008, în vigoare din 24.02.2009, articolul 195 Cod Penal a fost exclus, și din aceste considerente, fapta inculpatei Damian Aurica întemeiat a fost încadrată în baza prevederilor art. 190 alin. (5) Cod penal.

A mai indicat instanța de apel că, vina inculpatei Damian Aurica în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, se confirmă prin probatoriul administrat la dosar, și anume declarațiile părților vătămate, declarațiile martorilor, precum și prin înscrisurile administrate la dosar.

Instanța de apel a considerat că argumentele apărătorilor expuse în cererile de apel relevă aceleași argumente invocate în primă instanță, care în opinia instanței de apel, au fost soluționate corespunzător de prima instanță.

Nu au fost reținute de către instanța de apel, argumentele apărătorilor în partea în care au invocat referitor la acest episod că în cadrul ședințelor de judecată a fost audiată o singură parte vătămată, iar restul părților vătămate nu au fost audiate din diferite motive, și declarațiile părților vătămate care nu au fost audiate în ședința de judecată nu pot fi admise ca probe în temeiul art. 94 Cod de procedură penală, or pe de o parte instanța de apel a reținut că aceste probe expun factologic activitatea infracțională a inculpatei, iar pe de altă parte nu a fost invocată vreo dată nulitatea acestora, mai mult, stările de fapt cercetate și apreciate coroborează între ele și indică la culpa lui Damian Aurica în comiterea escrocheriei pentru care a fost condamnată. Potrivit materialelor cauzei, în cadrul judecării cauzei în fond, audierea părților vătămate pe faptul însușirii prin înșelăciune a sumelor de bani a fost imposibilă, având în vedere că o parte din părțile vătămate au decedat, iar o parte sunt plecate peste hotarele Republicii Moldova.

Nu au fost reținute argumentele inculpatei și a apărătorilor acesteia în partea în care au invocat faptul că acuzarea nu a prezentat careva probe că anume Damian Aurica a însușit banii primiți, și nu Liuba Dașan au alte persoane, or, aceste argumente se combat în totalitate prin probele analizate atât de prima instanță cât și de instanța de apel, astfel, instanța de apel a reiterat că părțile vătămate audiate la faza urmăririi penale, au declarat în unison că banii au fost transmiși personal lui Damian Aurica, în sediul firmei „Cristiuc-Aura”, amplasat pe str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău, pentru ca Damian Aurica să le perfecteze vize pentru a pleca la muncă în Italia sau în Portugalia, circumstanță ce denotă că anume inculpata a însușit banii prin înșelăciune de la părțile vătămate.

Instanța de apel a reținut că, părțile vătămate văzând că inculpata nu și-a onorat promisiunile, anume pe ea o căutau, îi adresau anume ei întrebările vis-a-vis de data plecării în străinătate, sau motivele amânărilor/reținerilor, mai mult, toate părțile vătămate au declarat că nu au primit înapoi sumele de bani ce le-au transmis anume inculpatei și că nu au plecat în țara de destinație conform promisiunii făcute anume de inculpată. Damian Aurica a depus o plângere referitor la acțiunile persoanei pe nume Liuba, care în perioada octombrie - noiembrie 1999, a sustras de la ea 21250 dolari SUA, pe str. XXXXXXXXXXXXX, însă, această plângere nu este obiect de examinare în cadrul prezentului proces. Prin ordonanța Procurorului în Procuratura Buiucani mun. Chișinău

din 29 iulie 2005, materialele în privința lui Dașan L., au fost disjuse din prezenta cauză penală.

Din materialele cauzei instanța de apel a dedus că la faza urmăririi penale a fost examinată inclusiv și versiunea inculpatei Damian Aurica referitoare la aceea că sumele de bani menționate mai sus au fost însușite de Liuba Dașan, fiind cert stabilit că mijloacele bănești respective au fost însușite de Damian Aurica prin înțelegere prealabilă cu Dașan Liuba, sub pretextul perfectării vizei de plecare în Portugalia/Italia și angajare la lucru. Faptul primirii mijloacelor bănești de către Damian Aurica de la părțile vătămate, se confirmă și prin recipisele anexate la materialele cauzei penale, care au fost scrise personal de către inculpată.

Instanța de apel a enunțat că Damian Aurica nu a avut posibilitatea legală de a perfecta vize de plecare în Portugalia/Italia și angajare la lucru, or, în cursul examinării cauzei penale, nu au fost prezentate probe de către partea apărării care să confirme că inculpata Damian Aurica a avut posibilitatea reală de a perfecta vize de plecare în străinătate pentru cetățenii Republicii Moldova.

Nu au fost reținute nici argumentele reiterate în cererile de apel în partea în care sa indicat că la faza urmăririi penale a fost încălcată competența organului de urmărire penală, or cauza penală în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, a fost intentată la data de 10 ianuarie 2000, de către IPJ CPS Buiucani, Cernobruvciuc I. în baza art. 122 pct. II Cod Penal (în redacția anului 1961), la plângerea părții vătămate Grigorița Aglaia, când erau în vigoare prevederile Codului de procedură penală din 24 martie 1961, iar competența de efectuare a acțiunilor de urmărire penală aparținea CPs Buiucani, (f.d. 1. volumul IV).

Prin ordonanța organului de urmărire penală din 17 ianuarie 2000, dosarul penal nr. xxxxxxxxxxxxxx a fost transmis în S.A. CPs Buiucani, pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală, (f.d. 5. volumul IV).

Prin ordonanța organului de urmărire penală din 27 iunie 2000, urmărirea penală a fost suspendată până la stabilirea locului aflării cet. Damian Aurica, (f.d. 133. volumul IV), iar prin scrisoarea din 26.01.2004, cauza penală a fost transmisă la Direcția Generală de Anchetă Penală a MAI a RM.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Buiucani din 24 noiembrie 2004, dosarul penal nr. xxxxxxxxxxxxxx a fost expediat către Procuratura Anticorupție pentru conexare și continuarea efectuării urmăririi penale, (f.d. 148, Vol. IV).

Prin ordonanța procurorului anticorupție Valeriu Smochină din 26 ianuarie 2005, a fost expediată după competență teritorială în adresa Procuraturii sectorului Buiucani mun. Chișinău, cauza penală xxxxxxxxxxxxxx, pornită la 10.01.2000, în baza an. 123¹ Cod Penal, redacția anului 1961 (f.d. 282 – 283, vol. V).

La data de 02 august 2005, procurorul în Procuratura s. Buiucani mun. Chișinău, Viorel Pocaznoi a prezentat învinuitei Damian Aurica și apărătorului M. Moldovan materialele dosarului de urmărire penală pentru a face cunoștință, iar după ce le-au fost prezentate materialele dosarului de urmărire penală, învinuita și apărătorul ei nu au formulat careva cereri, demersuri și nici nu au înaintat obiecții vis - a - vis de acestea, (f.d. 348, vol. V).

Cauza penală nr. xxxxxxxxxxxxxx a fost intentată în baza art. 123¹ Cod Penal în redacția anului 1961, iar la momentul când a fost intentată cauza penală, competența de a efectua acțiunile de urmărire penală în cazul acestei infracțiuni revenea organului de urmărire penală din cadrul Comisariatelor de Poliție teritoriale, și nu a CCCEC, care la data de 10 ianuarie 2000, nici nu era înființat.

Instanța de apel a menționat că apărarea a invocat încălcarea competenței de efectuare a urmăririi penale, însă din materialele cauzei se reține că inculpata pe parcursul urmăririi penale a fost asistată de apărător care i-a apărat drepturile și interesele, însă nici unul din participanți la acțiunile de urmărire penală nu au contestat în ordinea stabilită de Codul de procedură penală, ordonanța Procurorului interimar Anticorupție din 26 ianuarie 2005, prin care cauza penală a fost transmisă Procuraturii Buiucani mun. Chișinău pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală, deși au făcut cunoștință cu materialele cauzei penale și au avut posibilitatea de a contesta actele întocmite la faza urmăririi penale.

Instanța de apel a apreciat critic și argumentele în partea în care s-a invocat că nici Procuratura sectorului Buiucani și nici Procuratura Anticorupție nu și-a asumat competența de a examina cauza respectivă, or, în ordonanța Procurorului interimar Anticorupție din 26 ianuarie 2005, este indicat expres temeiul pentru care cauza a fost transmisă la Procuratura sectorului Buiucani pentru examinare.

Prin ordonanța organului de urmărire penală din 26 iunie 2000, lui Damian Aurica i-a fost înaintată învinuirea în baza art. 123¹ Cod penal în redacția anului 1961.

Prin ordonanța din 19 ianuarie 2005, Damian Aurica a fost recunoscută în calitate de bănuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 195 alin. (2) Cod Penal, fiindu-i înaintată învinuirea în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, la data de 02 august 2005, (f.d. 341 – 345, vol. V).

Instanța de apel a menționat că, argumentele apărării nu pot afecta temeinicia actelor procesuale în speță, or inculpata Damian Aurica inițial a fost pusă sub învinuire la data de 26 iunie 2000, fiind respectate astfel dispozițiile legale referitoare la calitatea procesuală a inculpatei Damian în cadrul procesului penal.

Acțiunile procesuale care au urmat ulterior, și anume emiterea la data de 19 ianuarie 2005, a unei ordonanțe prin care Damian Aurica a fost recunoscută în calitate de bănuită de comiterea infracțiunii prevăzute de an. 195 alin. (2) Cod penal, reprezintă formalități procesuale, prin care au fost reîncadrate faptele inculpatei din prevederile Codului Penal în redacția anului 1961, în prevederile legale Codului Penal din 18 aprilie 2002, care a intrat în vigoare începând cu data de 12 iunie 2003.

Instanța de apel nu a reținut ca fiind întemeiate argumentele apărătorului Mihai Stăvilă expuse în apelul suplimentar în partea în care a indicat că suma prejudiciului care se pretinde că a fost cauzat de către Damian Aurica prin infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, nu întrunește semnele obiectului, considerente din care se impune soluția recalificării acțiunilor inculpatei conform prevederilor art. 190 alin. (1) Cod penal, or din declarațiile unicei părți vătămate audiate legal în instanța de judecată, Grigorița Aglaia, nu derivă caracterul considerabil al prejudiciului, or pe de o parte, în speță se atestă un prejudiciu în proporții deosebit de mari, iar pe de altă parte, instanța indică că dispoziții din Decizia nr. 2 din 19.01.2017 a Curții Constituționale a Republicii Moldova. Astfel, caracterul daunei urmează a fi stabilit în quantumul prejudiciului suferit de partea vătămată la momentul comiterii fetei infracționale, ci nu prin prisma salariului mediu pe economie din anul 2018.

Instanța de apel a indicat că deși inculpata Damian Aurica nu a recunoscut vinovăția în faptele incriminate, vinovăția acesteia pe art. art. 42, 310 alin. (1) Cod penal, art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, se confirmă prin probele cercetate nemijlocit în ședința de judecată, și anume, declarațiile părții vătămate Conicovschi Oleg, care în baza art. 371 Cod de procedură penală, au fost citite în ședința de judecată la demersul procurorului

și acceptat de instanță, motivul fiind decesul acestuia.

Instanța de apel a reținut că, inculpa Damian Aurica a comis infracțiunile prevăzute de art. 42, 310 alin. (1) Cod penal, art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, or declarațiile părții vătămate în acest sens coroborează cu probele: declarațiile martorului Axenti Andrei, declarațiile martorului Bejenaru Iurie, declarațiile martorului Artiomenco Alexandru, declarațiile martorului Sorochina Cornelia, Declarațiile martorului Titov Oleg, declarațiile martorului Țârdea Vladimir, declarațiile martorului Pădureț Liudmila, declarațiile martorului Mîrzenco (Filimon) Victoria, declarațiile martorului Zaet Vladimir, declarațiile martorului Șcerbacova Raisa, declarațiile martorului Jelezoglo Nicolai, declarațiile martorului Pădureț Grigore, declarațiile martorului Slutu Gheorghe, declarațiile martorului Movileanu Andrei, declarațiile martorului Damian Iurie, declarațiile martorului Solovieva Tamara, declarațiile martorului Pascaluță Andrei. Instanța de apel a considerat că vina inculpatei este demonstrată și prin sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale.

Indică că prin actul final de învinuire - rechizitoriul din 02 decembrie 2004, inculpata Damian Aurica a fost învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, samavolnicia, adică exercitarea unui drept legitim sau presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, dacă s-au cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, soldate cu daune în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a notat că, prin Legea nr. 207 din 29 iulie 2016, proporțiile deosebit de mari au fost modificate, iar cuantumul prejudiciului cauzat prin această infracțiune este de 88.300 lei și prin urmare, fapta inculpatei Damian Aurica urmează a fi recalificată în prevederile art. 352 alin. (2) lit. e) Cod penal, pînă la momentul declarării inculpatei în calitate de membru al familiei lui XXXXXXXXXXXXX, începând cu luna aprilie 2004 și din momentul declarării ei în calitate de membru a familiei până în luna august 2004, Damian Aurica, arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, a înstrăinat contra mijloace bănești bunurile care aparținuse cu drept de proprietate privată lui XXXXXXXXXXXXX.

Damian Aurica i-a cauzat moștenitorului legal al lui XXXXXXXXXXXXX daune materiale în sumă de 88 300 lei.

Instanța d apel analizând și apreciind probele din dosar a stabilit că inculpata Damian Aurica se face vinovată de comiterea infracțiunii respective, făcând desprinse toate elementele constitutive ale infracțiunii.

Instanța de apel nu a reținut argumentele apărării în partea în care s-a indicat că la momentul comiterii pretinsei fapte, Conicovschi Oleg nu avea statut de moștenitor și astfel nu avea careva drepturi asupra bunurilor despre care se pretinde că ar fi fost înstrăinate și ar face din patrimoniul succesoral.

Instanța de apel a indicat că, existența unei hotărâri prin care Damian Aurica a fost recunoscută membru a familiei defunctei XXXXXXXXXXXXX, nu justifică acțiunile acesteia de a înstrăina bunurile mobile care nu-i aparțineau, ci din contra aparțineau moștenitorilor defunctei.

Instanța de apel a considerat că prima instanță întemeiat și motivat a respins argumentele apărării referitor la faptul că în speță lipsește semnul obligatoriu de dispunere în mod arbitrar asupra proprietății, ca efect al faptului că ea avea dreptul de a locui în apartament și a dispune ce se aflau în ea, din motiv că acest argument este unul lipsit de temeiuri justificative.

Deși Damian Aurica a locuit în apartamentul nr. 50 de pe str. XXXXXXXXXXXXX,

aceasta nu avea nici un drept de dispoziție asupra bunurilor care se aflau în acest apartament și aparțineau cu drept de proprietate defunctei XXXXXXXXXXXXX.

Instanța de apel a precizat că vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii de samavolnicie se confirmă și prin declarațiile lui Damian Aurica, care fiind audiată în calitate de bănuț la data de 19 octombrie 2004. Damian Aurica a recunoscut că mobila din apartamentul lui XXXXXXXXXXXXX a vândut-o la niște persoane, iar banii i-a cheltuit. Potrivit materialelor cauzei s-a stabilit că infracțiunea a fost comisă de inculpată la în perioada anului 2004.

Infracțiunea prevăzută de art. 352 alin. (2) lit. e) Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave, și care prevede pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 200 la 600 unități convenționale sau închisoare de la 3 la 5 ani.

Raportând prevederile legale la materialele cauzei, instanța de apel a indicat că prima instanță just a stabilit că procesul penal în privința lui Damian Aurica în baza art. 352 alin. (2) lit. e) Cod penal a, urmează a fi încetat în legătură că a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Instanța de apel a remarcat că, din aceleași probe apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, vina inculpatei Damian Aurica în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 42, 310 Cod penal, privind falsificarea probelor în procesul civil.

Instanța de apel a menționat că, din probele administrate că inculpata Damian Aurica se face vinovată de falsificarea probelor în cadrul cauzei civile nr. xxxxxxxxxxxxxx, la acțiunea depusă de XXXXXXXXXXXXX către Conicovschi Oleg privind recunoașterea pierderii dreptului la spațiu locativ, precum și în cadrul cauzei civile nr. 2xxxxxx la acțiunea depusă de Damian Aurica către Primăria mun. Chișinău privind recunoașterea în calitate de membru a familiei decedatei XXXXXXXXXXXXX și dreptul la spațiu locativ în apartamentul nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău. Această stare de fapt a fost stabilită pe baza probelor administrate în cadrul cercetării judecătorești.

S-a făcut descrierea faptei pct. 308-313 din decizia instanței de apel.

Instanța de apel, din probele analizate atât de prima instanță cât și de instanța de apel a reținut că la judecarea cauzei penale, cu certitudine s-a stabilit că, Damian Aurica nu este rudă cu XXXXXXXXXXXXX, la dosarul cauzei nefiind administrate probe care ar confirma acest lucru. Damian Aurica a început să locuiască la gazdă la XXXXXXXXXXXXX la începutul anului 2004, circumstanță confirmată prin declarațiile martorilor care erau vecini cu XXXXXXXXXXXXX, și nu începând cu anul 2001, așa precum aceasta a indicat când a fost audiată în calitate de reclamantă în cadrul cauzei civile nr. 2-2171/04. Explicațiile false ale inculpatei Damian Aurica depuse în cadrul cauzei civile nr. 2-2171/04 au fost folosite ca probe în cadrul procesului civil, iar prin aceasta, Damian Aurica a comis infracțiunea prevăzută de art. **310 alin. (1)** Cod penal.

Inculpata Damian Aurica, atunci când a depus explicații care nu corespund realității, și sunt false, în cadrul cauzei civile nr. xxxxxxxxxxxxxx și-a dorit survenirea urmărilor prejudiciabile. și anume, emiterea unei hotărâri favorabile ei prin care să fie recunoscută membru al familiei cet. XXXXXXXXXXXXX.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele apărării referitor la faptul că acuzația prezentată lui Damian Aurica nu a fost probată în nici un mod, or din materialele cauzei se atestă contrariul, relevant fiind și faptul că nici inculpata și nici apărarea nu a prezentat careva probe ce ar combate probele administrate în speță, ce confirmă pe deplin vina inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate.

Raportând prevederile legale la materialele cauzei, pe episodul în speță, instanța de apel a conchis că procesul penal în privința lui Damian Aurica în baza art. art. **42, 310 alin. (1)** Cod penal, urmează a fi încetat în legătură că a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Instanța de apel a considerat că prima instanță, la pronunțarea sentinței, referitor la episodul ce vizează infracțiunea prevăzută de art. art. 27, 190 alin.(5) Cod penal, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a constatat că prin rechizitoriu, inculpata Damian Aurica se învinuiește că, *deținând calitatea de director al Organizației Obștești "Noblețe", sub pretextul închirierii spațiului locativ contra sumei de 350 lei lunar la sfârșitul lunii ianuarie 2004 a trecut cu traiul la cet. XXXXXXXXXXXXX care în temeiul orderului seria XXXXXXXXXXXXXbeneficia de dreptul de folosință a apartamentului 20 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău și conform căruia în componența familiei chiriașei era inclus și fiul acesteia Conicovschii Oleg. Cunoscând faptul că cet. XXXXXXXXXXXXX a decedat la 07.05.2004, având mari datorii de bani la diferite persoane, întru realizarea intenției de a dobândi ilegal dreptul de proprietate asupra acestui apartament și însușirea sumelor de bani provenite din înstrăinarea lui, a întreprins următoarele acțiuni.*

La 10.03.2004, a depus în judecătoria sectorului Buiucani mun. Chișinău cererea înregistrată cu Nr.2785, în care a solicitat în numele lui XXXXXXXXXXXXX: "Recunoașterea lui Conicovschii Oleg ca persoană care și-a pierdut dreptul de folosire a spațiului locativ în imobilul nr.50 de pe str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău, fiindu-i retrasă viza de reședință din apartamentul nominalizat de către SEDP Buiucani".

La 20.04.2004, întru obținerea unei hotărâri de judecată favorabile, Aurica Damian care avea în conformitate cu art.55 Cod de procedură civilă calitate de participant la proces în temeiul procurii Nr.347 din 18.02.2004 autentificată la biroul notarului Boris Gratii, cunoscând prevederile art.136 alin.(2) Cod de procedură civilă, conform căruia: Pentru depoziții false făcute cu bună știință, martorul răspunde în conformitate cu legislația penală", a organizat și dirijat depunerea cu bună știință de către martorii Vdovicenco Mihai și Victor Grumeza a declarațiilor false, prin ce a falsificat probele în cauza civilă xxxxxxxxxxxxxx, fapt care a determinat și a servit ca temei pentru emiterea la 20.04.2004, de către Judecătoria sectorului Buiucani a hotărârii, prin care cererea Nr.2785 a fost admisă pe deplin.

La 11.05.2004, a depus la judecătoria sectorului Buiucani mun. Chișinău cererea înregistrată cu Nr.5595, în care a solicitat să "Fie recunoscută membru a familiei decedatei XXXXXXXXXXXXX și dreptul la spațiul locativ în apartamentul nr.50 din strada XXXXXXXXXXXXX, or. Chișinău". În cerere intenționat a indicat date care nu corespund realității privind anul trecerii cu traiul în apartamentul lui XXXXXXXXXXXXX și particularitățile ducerii gospodăriei cu ultima, pe care le-a confirmat la 18.06.2004, în cadrul ședinței de judecată a cauzei xxxxxxxx, prin ce a determinat emiterea la 18.06.2004 de către Judecătoria sectorului Buiucani mun. Chișinău, L a hotărârii prin care a fost admisă pe deplin cererea Nr.5595. 343.

Obținând prin acțiuni ilegale dreptul la spațiul locativ și viza de reședință în mun. Chișinău str. XXXXXXXXXXXXX ap.50, Aurica Damian a continuat realizarea intenției criminale.

Tăinuind informația că apartamentul nominalizat se află la balanța Ministerului Apărării al RM și orice modificare a contractului de închiriere a acestui apartament este posibilă doar cu acordul acestei instituții, prezentând hotărârile judecătorei sectorului Buiucani din 20.04.2004 și 18.06.2004, a determinat reprezentanții Primăriei mun. Chișinău să emită dispoziția xxxxxxxx-d din 13.09.2004, în conformitate cu care a fost declarată chiriaș principal a apartamentului nr.50.

În continuare, s-a adresat la Centrul Imobiliar "RATMIR", întru perfectarea

documentelor necesare pentru vânzarea acestui apartament, prețul căruia a fost apreciat cu 25750 dolari SUA și însușirea sumelor de bani rezultate din înstrăinare, în paralel încheind cu cet. Filimon Viorica contractul de arvună Nr.3305 din 18.09.2004, în conformitate cu care a primit suma de 2000 EURO în calitate de arvună în contul vânzării cumpărării ap.50 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău.

Din motivul implicării în continuare a rudelor lui XXXXXXXXXXXXX, a reprezentanților Ministerului Apărării și a organelor de drept, Aurica Damian nu și-a dus intenția de realizare a apartamentului și însușirea sumelor de bani proveniți din această tranzacție pînă la capăt.

Acuzarea indicat că Aurica Damian a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. art. 27, 195 alin.(2) Cod penal, acțiunea intenționată îndreptată spre însușirea în proporții deosebit de mari a bunurilor, care din cauze independente de voința ei, nu și-a produs efectul.

Instanța de apel a notat că, prima instanță a reținut că prin Legea nr. 277-XVI din 18.12.2008, în vigoare din 24.02.2009, articolul 195 Cod Penal a fost exclus, și din aceste considerente, fapta inculpatei Damian Aurica a fost încadrată în baza prevederilor art. art. 27. 190 alin. (5) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că prima instanță a condamnat-o pe Damian Aurica pentru comiterea acestei infracțiuni.

Instanța de apel ținând cont de prevederile legale, procesual penale sus indicate, a constatat cu certitudine că Damian Aurica n-a săvârșit fapta pentru care a fost condamnată. Aceste concluzii instanța de apel a menționat că se confirmă prin întreaga sistemă de probe analizată și apreciată prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a reiterat că obiectul juridic nemijlocit al infracțiunii de escrocherie îl constituie relațiile sociale a căror existență și desfășurare normală sînt condiționate de ocrotirea relațiilor patrimoniale, însă la caz nu se atestă careva acțiuni intenționate ale lui Damian Aurica, prin care sar fi adus atingere relațiilor patrimoniale existente sau de viitor ale acesteia și partea vătămată, Conicovschi Oleg.

Instanța de apel a constatat că, concluzia primei instanțe precum că inculpata a organizat și dirijat însușirea în proporții mai a bunurilor prin dobîndirea spațiului locativ, chestiune care nu s-a realizat din motivul implicării rudelor lui XXXXXXXXXXXXX și a Ministerului Apărării, nu poate fi reținută, or astfel de acțiuni cu caracter prejudiciabil după cum invocă instanța de fond nu au fost probate.

În esență lipsește latura obiectivă a infracțiunii incriminate inculpatei, atîta timp cît din materialele cauzei rezultă că Damian Aurica deținea o procură notarială legală, semnată de către XXXXXXXXXXXXX, care îi permitea adresarea în instanța de judecată, în vederea apărării intereselor lui XXXXXXXXXXXXX, legalitatea acestui act juridic fiind confirmată de către notarul Boris Gratii, care a fost achitat pe acuzația adusă în cadrul dosarului penal, mai mult, nu s-au prezentat careva probe pertinente, concludente și utile din care s-ar stabili că inculpata ar fi falsificat această procură, circumstanțe ce indică că lipsesc premise a de a considera că Damian Aurica nu ar fi fost împuternicită de a reprezenta interesele lui XXXXXXXXXXXXX.

Instanța de apel a mai notat că, potrivit declarațiilor martorului Mîrzenco (Filimon) Victoria rezultă cu certitudine că Damian Aurica avea grijă de XXXXXXXXXXXXX pînă la deces. Potrivit declarațiilor martorilor, s-a confirmat cu certitudine că Conicovschi Oleg nu locuia împreună cu mama sa, ci în altă parte, respectiv în condițiile art.63 din Codul cu privire la locuințe, în vigoare la acel moment, în cazul cînd chiriașul ori membrii familiei lui lipsesc temporar, încăperea de locuit li se menține timp de șase luni.

La momentul adoptării hotărârii, XXXXXXXXXXXXX era în viață, iar careva circumstanțe ce ar materializa faptul că a lipsit consimțământul ultimei, nu sunt prezente, din contra fiind premise de a recunoaște pierdut dreptul la spațiul locativ al lui Conicovschi Oleg deoarece acesta nu locuia pe adresa respectivă.

Instanța e apel a accentuat că, au fost întrunite toate premisele legale prevăzute de Codul cu privire la locuințe pentru a fi recunoscut pierdut dreptul la spațiul locativ a lui Conicovschi O. în acest domiciliu.

Ulterior, Damian Aurica, fiind locatar al apartamentului nr.50 din mun. Chișinău. str. XXXXXXXXXXXXX, din nume personal a depus o acțiune în instanță solicitând să fie recunoscută membru al familiei în condițiile Codului cu privire la locuințe pentru a putea locui în continuare în acest apartament.

În prezența acestor circumstanțe instanța de apel a considerat că acțiunea inculpatei depusă în instanță a contura raporturi juridice civile, ne fiind identificate/probate, aspecte penale.

Instanța de apel a apreciat că nici o persoană nu a transmis ultimei benevol careva bunuri (inclusiv apartamentul). La acel moment bunul imobil nu avea un proprietar privat, iar obiect al judecării a constituit doar folosință imobilului - astfel lipsind dreptul de deținere și dispunere asupra bunului caracteristic dreptului de proprietate, ceea ce indică că lipsește obiectul material al infracțiunii.

Din materialele dosarului rezultă că Conicovschi Oleg a depus o cerere privind acceptarea succesiunii în luna decembrie 2004, iar până atunci el nu putea fi considerat nici proprietar și nici pretendent la proprietate.

Conform informației deținute de la ÎS "Cadastru" dreptul de proprietate asupra apartamentului l-a obținut Conicovschi Oleg abia în anul 2008 - când inculpata se afla în arest.

În virtutea calității de locatar al apartamentului, Damian Aurica avea dreptul legal de a cere oficializarea statutului său de locatar prin recunoaștere în calitate de chiriaș principal, după decesul lui XXXXXXXXXXXXX. În același timp, Conicovschi Oleg și-a oficializat statutul său de calitate de moștenitor deja după inițierea dosarului penal și după reținerea lui Damian Aurica.

Colegiul penal a concluzionat că la calificarea faptei ca escrocherie este obligatorie stabilirea scopului principal, scopul de cupiditate.

La caz, prima instanță a stabilit că prin acțiunile de înșelăciune a inculpatei, și anume prin prezentarea unor hotărâri judecătorești care au fost emise ca rezultat al prezentării de către Damian Aurica a unor probe false, aceasta a avut intenția de a dobândi în mod fraudulos dreptul de proprietate asupra bunului imobil - apartamentul nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX mun. Chișinău, pe care intenționa ulterior să-l înstrăineze pentru a-și stinge datoriile acumulate, însă, din motive de independente de voința sa, depunerea plângerilor de către Conicovschi Oleg și implicării Ministerului Apărării și organelor de drept, nu și-a dus intenția de realizare a apartamentului și însușirea sumelor de bani proveniți din această tranzacție până la capăt, concluzie care de fapt nu a fost reținută, or presupusele acțiuni de înșelăciune în speță nu au fost probate, la fel nu a s-a indicat cine a fost înșelat prin aceste acțiuni, nu s-au prezentat care datorii inculpata intenționa să le stingă din contul înstrăinării apartamentului în speță.

Instanța de apel a conturat că latura subiectivă a escrocheriei se caracterizează prin intenție directă și prin scop de profit. La caz, prima instanță a enunțat că probatoriu administrat denotă faptul că inculpata Damian Aurica a acționat în așa mod pentru a

duce reprezentanții Departamentului de Privatizare în eroare și pentru a-i convinge în faptul că totuși ea deține dreptul de a privatiza apartamentul nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău, concluzie care nu a fost reținută ca întemeiată atâta timp cât, Damian Aurica deținea o procură notarială, semnată de către XXXXXXXXXXXXX, care îi permitea adresarea în instanța de judecată, în vederea apărării intereselor lui XXXXXXXXXXXXX, legalitatea acestui act juridic fiind confirmată de către notarul Boris Gratii, care a fost achitat pe acuzația adusă în cadrul dosarului penal, mai mult, nu s-au prezentat careva probe pertinente, concludente și utile din care s-ar stabili că inculpata ar fi falsificat această procură, circumstanțe ce indică că lipsesc premise a de a considera că Damian Aurica nu ar fi fost împuternicită de a reprezenta interesele lui XXXXXXXXXXXXX.

Instanța de apel consideră că concluzia primei instanțe precum că existența contractului de arvună și declarațiile martorului Filimon Viorica confirmă vina inculpatei în comiterea tentativei de escrocherie, nu este întemeiată, or pe de o parte, Damian Aurica după cum s-a relatat supra, fiind în stare de arest nu și-a exercitat drepturile civile, vis-a-vis de procesul civil prin care a obținut dreptul de locatar, membru al familiei, iar pe de altă parte nu a fost probat scopul cupidant, dar și modalitatea înșelăciunii, iar Filimon Viorica nu a fost recunoscută în calitatea de parte vătămată, ținând cont că aceasta era viitorul cumpărător, și că a achitat o sumă de bani cu titlu de arvună.

În esență, pe acest capăt de acuzare, drept parte vătămată a fost recunoscut Conicovschi Oleg, însă nici OUP și nici prima instanță nu a indicat și ulterior probat prin ce acțiuni și cum s-a manifestat înșelăciunea, abuzul de încredere, față de Conicovschi Oleg, relevant fiind și faptul că nu sa probat faptul că Conicovschi Oleg deținea dreptul de proprietate și că patrimoniul acestuia s-ar fi diminuat prin acțiunile inculpatei.

Instanța de apel a concluzionat că nu a fost demonstrat obiectul infracțiunii, or lipsește un act, o dovadă privind valoare bunului în litigiu, din care s-ar putea stabili cuantumul prejudiciului – proporțiile. La fel, lipsește latura subiectivă a infracțiunii, or acțiunile inculpatei pe acest episod au fost în desfășurare după obținerea drepturilor prin hotărârea instanței, iar inculpata a acționat în baza actului judecătoresc, întru obținerea dreptului de proprietate asupra bunului, având dreptul de preemțiune.

Instanța de apel a indicat că prima instanță, prin sentință a constatat că prin actul final de învinuire, Damian Aurica a fost învinuită de faptul că, prin participație complexă cu Boris Grad și Mihail Vdovicenco a confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, precum și că prin participație complexă cu Boris Gratii și Mihail Vdovicenco au însușit bunuri în proporții mari, în următoarele circumstanțe.

La pct. 431-433 din decizie a fost descrisă fapta.

Instanța de apel, ținând cont de prevederile legale sus indicate, analizând și apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală dar și ținând cont de prevederile 126 Cod penal, raportate la art. 361 alin.(2) Cod penal, a constatat următoarele: Damian Aurica prin participație complexă cu Boris Grad și Mihail Vdovicenco a confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, precum și că prin participație complexă cu Boris Gratii și Mihail Vdovicenco au însușit bunuri în proporții mari, în următoarele circumstanțe. Sub pretextul închirierii spațiului locativ contra unei sume de 350 lei/lunar, Aurica Damian care deținea calitatea de director al Organizației Obștești „Noblețe”, la sfârșitul lunii ianuarie 2004, a trecut cu traiul la cet. XXXXXXXXXXXXX, care în temeiul orderului seria xxxx beneficia de dreptul de folosință a apartamentului nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău. Având acces liber la documentația întocmită pe numele lui XXXXXXXXXXXXX, profitând de starea de neputință

a acesteia din motivul bolii și vârstei înaintate, aflând că ultima este beneficiara depozitului de acumulare nr. 044524 pe care erau depuși 5 360.94 lei și a depozitului la vedere nr. 52461 pe care erau depuși 9 956.66 lei, prin participație complexă cu Boris Gratii și Mihail Vdovicenco, prin metoda introducerii datelor vădit false precum că XXXXXXXXXXXXX îi încredințează ei să primească depunerile bănești de pe conturile 044524 și 52461 de la filiala nr. 1/082 a Băncii de Economii a Republicii Moldova, urmărind scopul scoaterii și însușirii ilegale a banilor de pe conturile indicate, a organizat falsificarea documentelor de autoritate publică - a procurii nr. 931 din 29.04.2004, autentificată la biroul notarului Boris Gratii.

Instanța de apel a constatat că Damian Aurica prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea prevăzută de art. 42, 361 alin.(2) lit. b) Cod penal, adică a confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, prin participație complexă.

Instanța de apel a considerat că prima instanță, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a apreciat declarațiile inculpatei ca ne fiind veridice, or în esență un caracter credibil îl poartă doar depozițiile inculpatei în partea ce vizează episodul de tentativă de escrocherie, în rest, mențiunile inculpatei urmează a fi apreciate ca o încercare de a se eschiva de la răspundere penală.

Instanța de apel a reținut că deși inculpata nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(2) lit. b) Cod penal, culpa acesteia se demonstrează prin declarațiile martorului Titov Oleg, declarațiile martorului Țârdea Vladimir, declarațiile martorului Tumanova Veronica.

Instanța de apel analizând și apreciind declarațiile martorilor prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală lea apreciat ca fiind utile, veridice, consecvente, din care se reține că starea sănătății lui XXXXXXXXXXXXX era bună până la momentul trecerii cu traiul a inculpatei, circumstanțe ce indică direct că de fapt, că inculpata a profitat de starea de neputință a lui XXXXXXXXXXXXX din motivul bolii și vârstei înaintate și aflând că ultima este beneficiara depozitului de acumulare nr. 044524 pe care erau depuși 5 360.94 lei și a depozitului la vedere nr. 52461 pe care erau depuși 9 956.66 lei, prin participație complexă cu Boris Gratii și Mihail Vdovicenco, prin metoda introducerii datelor vădit false precum că XXXXXXXXXXXXX îi încredințează ei să primească depunerile bănești de pe conturile 044524 și 52461 de la filiala nr. 1/082 a Băncii de Economii a Republicii Moldova, urmărind scopul scoaterii și însușirii ilegale a banilor de pe conturile indicate, a organizat falsificarea documentelor de autoritate publică - a procurii nr. 931 din 29.04.2004, autentificată la biroul notarului Boris Gratii.

Instanța de apel a considerat că vina inculpatei mai este demonstrată și prin actele și documentele acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale (pct. 454 din decizie lea făcut descrierea).

Instanța de apel a reiterat că la baza concluziei adoptate referitor la acest episod prima instanță a indicat că prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2009, menținută prin decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 16 septembrie 2009, Boris Gratii și Mihail Vdovicenco au fost achitați de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, art. 361 alin. (2) lit. b). d) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, stabilindu-se că în conținutul actului judecătoresc irevocabil menționat mai sus se indică că procura nu este falsă, deoarece corespunde voinței persoanei ce a eliberat-o, și că în speță nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel a considerat că prima instanță a luat la baza pronunțării sentinței parțial de achitare în privința lui Damian Aurica, faptul că în privința coparticipaților la comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42, 361 alin. (2) lit. b),d) Cod penal și art. art. 42, 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, în anul 2009, a fost pronunțată decizia Curții de Apel de achitare, dar nu sa luat în considerație totalitatea probele concludente care au fost examinate în cadrul cercetărilor judecătorești și anume declarațiile vecinilor - Titov Oleg, Țârdea Vladimir, Tumanova Veronica, care au indicat asupra faptului că starea sănătății lui XXXXXXXXXXXXX era bună până la momentul trecerii cu traiul a inculpatei, mai mult medicul - neurolog Gnatiuc Sofia a declarat, că la momentul examinării când deja inculpata locuia la XXXXXXXXXXXXX "Bătrâna era în stare bună, povestea despre viața ei", ceea ce demonstrează faptul că ultima putea să semneze împuternicirile, iar toate acțiunile efectuate de către Damian Aurica au fost îndreptate în deposedarea proprietății XXXXXXXXXXXXX și a succesorului său Conicovschi Oleg, prin falsificarea împuternicirilor, folosirea acestor împuterniciri la extragerea mijloacelor bănești din conturile bancare, la prezentarea probelor false în dosarele civile.

Instanța de apel a stabilit indubitabil că în speță Damian Aurica prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea prevăzută de art. **42, 361 alin.(2) lit. b)** Cod penal, adică a confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, prin participație complexă. Însă deși a fost dovedită vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii imputate ei, totuși instanța de apel a considerat necesar de a înceta procesul penal în privința ei pe art. 42, 361 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere a lui la răspundere penală în temeiul art. 60 Cod penal.

Instanța de apel a reamintit că în cererea de apel, acuzatorul de stat a pledat pentru condamnarea inculpatei și pe art. art. 42, 190 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal, însă această cerință nu poate fi reținută ca întemeiată.

Instanța de apel apreciind declarațiile inculpatei prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, lea apreciat ca fiind veridice în partea în care inculpata nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute art. art. **42, 190 alin.(2) lit. b) și d)** Cod penal, or acuzarea nu a prezentat careva probe din care s-ar stabili contrariul.

Instanța de apel reține că prin rechizitoriu, inculpata Damian Aurica a fost învinuită de aceea că, prin participați complexă, cu Boris Gratii și Mihail Vdovicenco au însușit bunuri în proporții mari, pentru faptul că Damian Aurica, deținând procura falsificată, s-a deplasat împreună cu M. Vdovicenco la filiala nr. 1/82 a Băncii de Economii, de unde personal a ridicat de pe conturile 044524 și 52461 suma totală de 15317.60 lei. Ulterior, în cadrul judecării cauzei penale, procurorul a indicat că luând în considerație faptul că prin Legea nr. 277-XV1 din 18.12.2008 în vigoare din 24.02.2009, art. 195 din Codul Penal a fost exclus, acțiunile inculpatei Damian Aurica fiind recalificate din art. art. 42. 195 alin. (1) Cod penal, prin aplicarea art. 126 Cod penal, în art. art. 42, 190 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, escrocheria, săvârșită de două sau mai multe persoane: cu folosirea situației de serviciu.

Instanța de apel a reiterat că prin materialele dosarului se confirmă că, Boris Gratii și Mihail Vdovicenco, care au fost învinuiți de organul de urmărire penală în comiterea aceleiași infracțiuni, au fost achitați, fapt confirmat prin actele judecătorești menționate mai sus, și astfel, indicele calificativ escrocheria, săvârșită de două sau mai multe persoane, nu este întrunit în speță. În speță se constată prezența puterii lucrului judecat, deoarece, printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă s-a stabilit că procura care se presupune a fi falsificată - nu este falsă, deoarece corespunde voinței persoanei voinței

persoanei ce a eliberat-o.

Instanța de apel a stabilit indubitabil că faptele descrise de către inculpata Damian Aurica privind aplicarea asupra ei a forței fizice de către membrii grupului de urmărire penală nu corespund realității, declarațiile fiind combătute prin probele administrate de către organul de urmărire penală, care adevăresc că așa acțiuni descrise de inculpata nu au fost.

Instanța de apel a apreciat critic solicitarea apărătorului privind emiterea unei încheieri interlocutorii în privind procurorilor, or pe de o parte careva încălcări a prevederilor legale în cadrul urmăririi penale nu au fost depistate, iar pe de altă parte, după cum s-a stabilit prin ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale s-a stabilit indubitabil că careva acte de influență asupra inculpatei nu au fost întreprinse.

Instanța de apel a reiterat că din probele administrate, cercetate și apreciate de instanță se reține indubitabil că Damian Aurica a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.(5) Cod penal, faptă pasibilă de răspundere penală.

Instanța de apel a reiterat că cauza penală a fost examinată în instanță timp de 13 ani, fiind încălcat termenul rezonabil de examinare, atât din motive imputabile inculpatei, (care de nenumărate ori a solicitat amânarea ședințelor de judecată, fie a solicitat suspendarea judecării cauzei în legătură cu starea sănătății), cât și din motive imputabile instanței de judecată (judecător V. Gâscă), care la data de 28 martie 2012, a suspendat examinarea cauzei penale în baza unui apel telefonic al inculpatei.

Prin aplicarea art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a redus termenul pedepsei cu închisoare stabilit inculpatei Damian Aurica până la 8 ani.

La fel, în cadrul ședinței instanței de apel, apărătorii inculpatei au prezentat informația nr. 7/D-963/18 din 16.08.2018, prin care Directorul Penitenciarului nr. 13 Chișinău, comisar principal de justiție, Igor Pîntea a comunicat că Damian Aurica s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău de la 08.12.2004 pînă la 08.12.2005, în celula nr. 11A, 18 paturi, 32 m², de la 05.01.2006 pînă la 19.01.2006, în celula 112, 10 paturi, 22,40 m², de la 30.01.2006 pînă la 20.11.2006, în celula 114A, 18 paturi, 32 m², de la 24.11.2017 pînă la 27.11.2017, în celula 106A, 8 paturi, 18 m², de la 27.11.2017 pînă la 12.07.2018, în celula 113, 16 paturi, 40 m², de la 02.08.2018 pînă la 08.08.2018, în celula 106A, 8 paturi, 18 m², și de la 08.08.2018 pînă în prezent, în celula 109, 6 paturi, 18 m².

În prezența acestor circumstanțe, instanța de apel a considerat solicitarea privind aplicarea în privința inculpatei Damian Aurica a prevederilor art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală al Republicii Moldova, întemeiată.

Instanța de apel a reținut că prevederile legale nominalizate își răspândesc efectele asupra perioadei în care inculpatul s-a aflat în stare de arest pînă la pronunțarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24.11.2017 și anume, perioadele de la 08.12.2004 pînă la 08.12.2005, în celula nr. 11A, 18 paturi, 32 m², de la 05.01.2006 pînă la 19.01.2006, în celula 112, 10 paturi, 22,40 m², de la 30.01.2006 pînă la 20.11.2006, în celula 114A, 18 paturi, 32 m², de la 24.11.2017 pînă la 27.11.2017, în celula 106A, 8 paturi, 18 m². Potrivit datelor oficiale, în custodia sistemului penitenciar se află aproximativ 8000 de persoane. Doar 3 din cele 17 instituții penitenciare au fost renovate și corespund standardelor minime de detenție (Penitenciarul nr.7-Rusca, Penitenciarul nr.10-Goian și Penitenciarul nr.1 - Taraclia).

Instanța de apel a constatat în privința lui Damian Aurica, încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții

Europene a Drepturilor Omului, motiv din care va deduce din pedeapsa numită prin prezenta decizie, pe art. 190 alin.(5) Cod penal, de 8 ani, închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, arestarea preventivă, conform prevederilor art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, reducând pedeapsa închisorii cu 2 ani, urmând să execute pedeapsa închisorii pentru termenul rămas de 4 ani, 3 luni și 10 zile în penitenciare de tip închis.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Scutelnic Cătălin, prin care invocând incidența pct. 6, din dispozițiile art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și remiterea cauzei penale la rejudecare în instanța de apel, în o altă componență.

- avocații Stăvilă Mihai și Cernicov Andrei în numele inculpatei prin care invocând incidența *pct. 6, 10, 12 și 16* a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală au solicitat casarea deciziei și sentinței și remiterea cauzei penale la rejudecare în instanța de apel, în o altă componență.

5.1 În susținerea recursului procurorul a invocat că:

- consideră că instanța în mod în mod corect a calificat acțiunile inculpatului Damian Aurica în baza art. 190 al. (5), art. 42, art. 310 alin. (1), art. 352 al. (2) lit. e), art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, fapt în temeiul căruia în această parte decizia nu este contestată;

- consideră greșită concluzia instanței de apel în partea ce ține de menținerea achitării inculpatei Damian Aurica de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, art. 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, precum și în partea achitării dispuse de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, art. 190 alin. (5) Cod penal;

- consideră că în această parte, prin decizia recurată, instanța a dat o apreciere greșită, în derogare de la prevederile art. 101 Cod de procedură penală, punând accentul doar pe depozițiile și versiunea inculpatei și o interpretare eronată a dreptului material, care nu coroborează cu celelalte probe administrate pe caz;

- în fond, instanța de apel, în mod incorect a concluzionat asupra legalității soluției de achitare adoptate în prezenta cauză de către prima instanță în privința cet. Damian Aurica, fapt în temeiul căruia greșit a menținut acest act procesual;

- consideră că, în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor propusă de acuzare și a ajuns la concluzia menținerii achitării inculpatei Damian Aurica de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, art. 190 alin. (5) Cod penal, urma să dezvăluie această concluzie expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei de achitare, fapt care pe caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- consideră că instanța de apel, a acționat în derogarea de la prevederile procesual - penale precum și nu s-a condus de recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție expuse în pct. 14 al Hotărârii nr. 22 din 12.12.2015 cu privire la practica judecătoreii cauzelor penale în ordine de apel, conform căreia nerespectarea acestor cerințe ale legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei pronunțate;

- instanța de apel, nu a ținut cont și nu apreciat totalitatea probelor ce dovedesc vinovăția cet. Damian Aurica, în mod greșit a respins probele administrate de către acuzarea de stat, fără a fi constatate încălcarea normelor procesuale invocate, a apreciat în mod superficial aceste probe, fără a fi evidențiate acele derogări evidente invocate.

- în dovedirea că faptele incriminate inculpatei Damian Aurica întrunesc elementele infracțiunilor art. 42, art. 190 alin. (2) lit. b), d) art. 27, art. 190 alin. (5) Cod penal, acuzarea de stat consideră a invoca următoarele: - declarațiile părții vătămate Conicovschii Oleg Anatol, declarațiile martorilor Grosu Veronica, Axenti Andrei, Bejenaru Iurie, Gnatiuc Sofia, Țurcanu Ștefan, Ciobanii Dionisie, Artiomenco Alexandru, Sorochina Cornelia, Diligul Natalia, Ursu Vasile, Cogîlniceanu Iraida, Bondarenco Maria, Țoi Larisa, Titov Oleg, Pascaru Lilian, Țârdea Vladimir, Pădureț Liudmila, Tumanova Veronica, Gîrlean Iurie, Mîrzenco (Filimon) Victoria, Zaeț Vladimir, Șaramet Sofia, Jelezoglo Nicolai, Pădureț Grigore, Slutu Gheorghe, Danilov Anatolie, Movileanu Andrei, Damian Iurie, Solovieva Tamara, Pascaluță Andrei, precum și prin materialele cauzei penale;

- consideră corectă concluzia instanței de fond cu privire la faptul că vinovăția inculpatei Damian Aurica în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, art. 190 alin. (5) Cod Penal, este confirmată prin cumulul probelor administrate la dosar, care au fost cercetate în ședința de judecată;

- instanța de apel a lăsat fără o apreciere faptul că Damian Aurica, prin acțiunile sale intenționate, a continuat realizarea intenției criminale, astfel, tăinuind informația că apartamentul nominalizat se află la balanța Ministerului Apărării al Republicii Moldova și orice modificare a contractului de închiriere a acestui apartament este posibilă doar cu acordul acestei instituții;

- Damian Aurica, prezentând hotărârile Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 aprilie 2004 și 08 iunie 2004, a determinat reprezentanții Primăriei mun. Chișinău să emită dispoziția nr. 903/28-d din 13 septembrie 2004, în conformitate cu care a fost declarată chiriaș principal al apartamentului nr. 50. În continuare, Damian Aurica s-a adresat la Centrul Imobiliar „RATMIR” întru perfectarea documentelor necesare pentru vânzarea acestui apartament, prețul căruia a fost apreciat cu 25 750 dolari SUA și însușirea sumelor de bani rezultate din înstrăinare, în paralel încheind cu cet. Filimon Viorica contractul de arvună nr. 3305 din 18 septembrie 2004, în conformitate cu care a primit suma de 2 000 euro în calitate de arvună în contul vânzării - cumpărării apartamentului nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXXXX mun. Chișinău;

- consideră că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că infracțiunea inculpatei Damian Aurica de însușire a apartamentului nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXXXX mun. Chișinău nu a fost dusă la bun sfârșit din motive ce nu au depins de ea, or în ședința de judecată a fost dovedit că anume din motivul implicării în continuare a rudelor lui XXXXXXXXXXXXXXX, a reprezentanților Ministerului Apărării și a organelor de drept, Damian Aurica nu și-a dus intenția de realizare a apartamentului și însușirea sumelor de bani proveniți din această tranzacție până la capăt;

- consideră că prima instanță corect a reținut, că acțiunile inculpatei Damian Aurica, de însușire a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, care nu și-au produs efectul din cauze independente de voința sa, întrunesc elementele infracțiunii prevăzută de art. 27, art. 190 alin. (5) Cod penal, or, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că anume din motivul implicării în continuare a rudelor lui XXXXXXXXXXXXXXX și a reprezentanților Ministerului Apărării și a organelor de drept, inculpata nu și-a dus intenția de realizare a apartamentului și însușirea sumelor de bani proveniți din această tranzacție de împăcare;

- consideră că prima instanță corect a sesizat că, în rechizitoriul din 02 decembrie 2004, a fost expusă separat învinuirea înaintată inculpatei Damian Aurica pe fiecare

componentă de infracțiune, fiind detaliat indicate acțiunile inculpatei întreprinse în vederea comiterii infracțiunilor de care a fost învinuită;

- a menționat că, inculpata Damian Aurica "a obținut" dreptul de a privatiza apartamentul nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău, prin prezentarea probelor false în cadrul proceselor civile intentate de ea în anul 2004 și anume în cadrul procesului civil nr. XXXXXXXXXXXXX și procesului civil nr. XXXXXX, fapt ce a fost stabilit cu certitudine la judecarea prezentului proces penal, circumstanță ce denotă că alegațiile apărării precum că Damian Aurica avea dreptul de a participa la privatizarea apartamentului respectiv sunt nefondate, lipsite de suport probatoriu dar și care vin în contradicție cu probatoriul administrat în cadrul prezentului proces;

- prin probele cercetate s-a dovedit că în vederea realizării intenției criminale și anume dobândirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune, inculpata a încheiat și un contract de arvună cu Filimon Viorica, prin care a confirmat că a primit de la Filimon Viorica suma de 2 000 euro, în contul vânzării-cumpărării apartamentului nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău, iar contractul urma a fi încheiat până la 20.10.2004;

- neînțeleasă este poziția instanței de apel cu privire la achitarea inculpatei Damian Aurica, în situația în care instanța consideră dovedită vinovăția ultimei în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 art. 361 alin. (2) lit. b), d), art. 42, art. 310 al. (1) și art. 352 al. (2) lit. e) Cod penal, infracțiuni care au fost comise în aceeași perioadă și practic cu același scop de către inculpată;

- consideră că poziția adoptată de către instanța de apel dovedește concluzia ambiguă a instanței care pe de o parte să constate dovedit modul ilegal în care a acționat inculpata și scopul urmărit de către aceasta, ca pe de altă parte să ateste lipsa în acțiunile dânzei a intenției de a însuși apartamentul nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX;

- la fel consideră ca fiind ambiguă concluzia instanței de apel manifestată în parte ce ține de fapta prevăzută de art. 42, art. 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, or, pe de o parte instanța o condamnă pe Damian Aurica pentru infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, anume pentru complicitatea la falsificarea acelei procurori nr. 931 din 29.04.2004 prin care a fost împuternicită de XXXXXXXXXXXXX să ridice depunerile bănești, ca pe de altă parte să considere că lipsește scopul urmărit de către ultima în falsificarea acestui act;

- consideră că instanța de apel nu a analizat minuțios circumstanțele faptelor săvârșite de Damian Aurica și a ținut cont de scopul urmărit de către aceasta, având în vedere că procura nr. 931 din 29.04.2004 a fost eliberată anume în scopul ridicării depunerilor bănești și nu în altele;

5.2 În susținerea recursului avocații Stăvilă Mihail și Cernicov Andrei în numele inculpatei au indicat că:

- atât prima instanță cât și instanța de apel pe acuzația în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, au pus la baza soluției de condamnare declarațiile a 15 părți vătămate și martori care au fost date citirii în instanța de judecată contrar legii;

- consideră că probele date citirii în prima instanță și puse la baza sentinței de condamnare contrar principiului contradictorialității și nemijlocirii, au fost dobândite și cercetate cu încălcarea dreptului de apărare a inculpatului, iar neefectuarea confruntărilor la faza corespunzătoare a procesului penal reprezintă o omisiune, care nu poate fi înlăturată în nici un mod, or declarațiile respective ar putea inclusiv să răstoarne situația acuzației penale din rechizitoriu prin prisma încadrării juridice a faptei și a

cuantumului prejudiciului cauzat, în cazul *Vatavu*, Curtea europeană a constatat lipsa de încălcare doar când există elemente care compensează suficient inconvenientele privind admiterea unei asemenea probe, pentru o apreciere echitabilă;

- în cazul numărului impunător de persoane care nu au fost audiate nemijlocit în instanță, ale căror declarații au fost date citirii și la care, atât inculpata Damian Aurica, cât și avocatul său fizic nu au avut posibilitatea de a adresa întrebări, denotă de fapt mimarea unui proces contradictoriu și echitabil, or condamnarea inculpatei s-a produs în baza unor înscrisuri care s-au întocmit exclusiv în baza întrebărilor puse de organul de urmărire penală;

- din numărul total de persoane ce urmau a fi audiate în instanță, a fost audiată o singură parte vătămată - Grigorița Aglaia, care în ședința de judecată a confirmat că Damian Aurica nu a intrat în posesia banilor, ci banii au fost transmiși colegei sale pe nume "Liuba", care urma să plece după vize;

- consideră că, în cazul dat, Damian Aurica nu a acționat cu înșelăciune față de partea vătămată Grigorița Aglaia, respectiv, nu i se poate imputa comiterea escrocheriei, din momentul în care inculpata a acționat conform angajamentului asumat, adică a transmis toți banii persoanei care se ocupa cu perfectarea vizei;

- deși conform rechizitoriului fapta de escrocherie se impută cet. Damian Aurica în coparticipare cu cet. Liuba Dașan, acuzarea nu a prezentat careva probe că anume Damian Aurica a însușit banii primiți, și nu Liuba Dașan sau alte persoane;

- în pct.225 al deciziei se menționează că Damian Aurica a depus o plângere în privința lui Liuba Dașan, însă instanța a considerat că această probă nu este relevantă cazului, deși aceasta denotă buna credință a inculpatei în situația în care Liuba Dașan a însușit bani de la mai multe persoane abuzând de încrederea inclusiv a lui Damian Aurica pe care a angajat-o la sine la lucru;

- concluzia că Damian Aurica ar fi însușit banii și respectiv ar fi comis escrocheria este bazată exclusiv pe presupunerea acușării, iar soarta cauzei penale disjuncte în privința cet. L. Dașan nu este cunoscută (vol.5 f.d.339), deși ar fi necesar să fie arătat în decizia procesuală pe cazul incriminat în privința cet. Liuba Dașan, însă, prima instanță a lăsat fără de o reacție solicitarea apărării formulată în sensul dat;

- a mai invocat că, la materialele cauzei penale nu există o ordonanță a procurorului ierarhic superior privind stabilirea competenței materiale fie soluționarea conflictului negativ de competență;

- a menționat că, există două ordonanțe ce vizează conflictul negativ de competență care a rămas nesoluționat: ordonanța Procuraturii sect. Buiucani din 24.11.2004 (vol.4 f.d.148) privind transmiterea cauzei conform competenței la Procuratura Anticorupție și ordonanța Procuraturii Anticorupție din 26.01.2005 privind transmiterea cauzei către Procuratura sectorului Buiucani(vol.5, f.d.283). Consideră că nici una din procuraturile menționate nu și-a asumat competența de a examina cauza respectivă și nici una din procuraturile vizate nu s-a adresat procurorului ierarhic superior pentru soluționarea conflictului de competență și determinarea organului de urmărire penală competent de a cerceta cazul;

- consideră că, Procuratura sectorului Buiucani a continuat urmărirea penală fără a avea stabilită competența în materie pe cauza penală în ordinea art.271 Cod de procedură penală;

- atât prima instanță cât și cea de apel, din nou au încurajat comportamentul ilicit al organului de urmărire penală, menționând că în anul 1999 nu exista problema

competenței și respectiv totul ar fi fost făcut corect;

- consideră că în pct. 238-239 din decizie, instanța de apel a considerat în mod eronat că încălcarea competenței urma a fi invocată în cursul urmăririi penale, conform art.251 alin.(4) Cod de procedură penală, deși acest lucru este expres prevăzut în alineatul (2) al normei citate și poate fi invocat la orice fază a procesului penal. Consideră că această condiție a fost impusă de instanța de apel în mod eronat, prin ce a fost neglijat dreptul constituțional al inculpatei la justiție și la o soluționare echitabilă a problemei adresate în instanța competentă de a examina încălcările legate de competența efectuării urmăririi penale;

- nu este de acord cu concluzia instanței de apel precum că, Damian Aurica a fost pusă sub învinuire la 26.06.2000 în baza art. 123¹ Cod penal cu respectarea dispozițiilor legale, respectiv argumentele apărării urmând a fi predate critic, invocând că, din materialele cauzei rezultă cert că în ziua când a fost reținută Damian Aurica, și în decurs de 48 ore după reținerea ei, ordonanța de punere sub învinuire din 26.06.2000 nu a fost adusă la cunoștință, respectiv inculpatei nu i s-a atribuit calitatea procesuală de învinuit. Raționamentele respective cu lux de amănunte privind încălcarea procedurii de aducere la cunoștință a calității procesuale au fost descrise în ordonanța Procuraturii Anticorupție din 26.01.2005 privind transmiterea cauzei către Procuratura sectorului Buiucani anexate la materialele cauzei(vol.5, f.d.283). Prin hotărârea definitivă sus-menționată a procurorului Anticorupție Valeriu Smochină din 26.01.2005 s-a constatat nulitatea calității de învinuit a lui Damian Aurica, ceea ce a generat punerea sa repetată sub bănuială și ulterior, emiterea cu încălcarea termenului de 3 luni a ordonanței de punere sub învinuire pentru aceleași acuzații. Consideră că atât prima instanță cât și instanța de apel în mod eronat s-au expus referitor la, legalitatea atribuirii statutului de acuzat lui Damian Aurica și au evitat să intre în esența problemei legate de aducerea la cunoștință a statutului procesual;

- în apelul suplimentar, a mai fost invocată chestiunea privind expirarea termenului de prescripție în vederea tragerii la răspundere penală a lui Damian Aurica pe acest capăt de acuzare. Astfel, prima instanță și cea de apel au lăsat fără de examinare această solicitare, deși potrivit prevederilor art. 46 al Codului penal al RSSM în redacția anului 1961 persoana nu poate fi trasă la răspundere penală, dacă de la data săvârșirii infracțiunii au trecut cincisprezece ani și prescripția n-a fost întreruptă prin săvârșirea unei noi infracțiuni. Tot în această normă este specificat și că persoana nu poate fi trasă la răspundere penală dacă au expirat cincisprezece ani din ziua săvârșirii infracțiunii pentru care, conform prezentului Cod, poate fi aplicată o pedeapsă mai severă decât până la zece ani sau pedeapsa cu detențiune pe viață. În pofida acestui fapt, faptele pretinse a fi comise de Damian Aurica în anul 1999 au fost sancționate cu pedeapsă penală închisoare, necătând că termenul de prescripție a expirat conform legii valabile la momentul săvârșirii infracțiunii;

- în atenția instanței de apel sa pus faptului că în privința inculpatei Damian Aurica este aplicabil principiul retroactivității legii penale prevăzut de art. 10 Cod Penal. Conform actului de învinuire, acuzatorul de stat pretinde că de către Damian Aurica, de comun cu cet. Liuba Dașan, aflându-se la sediul întreprinderii individuale "Griștiuc Aura" în mun. Chișinău, str. xxxxxxxx, în perioada anului 1999, au primit de la mai multe persoane mijloace bănești pentru perfectarea vizei de plecare în Portugalia la muncă, urna integrală a prejudiciului cauzat fiind de 118.987 lei. La caz, de către instanța de judecată a fost audiată doar o singură parte vătămată Grigoriță Aglaia, astfel, consideră

că acuzatorul de stat nu a demonstrat suma care pretinde că a fost însușită de Damian Aurica;

- a mai invocat că, prin Hotărârea Guvernului nr. 54 din 17.01.2018, adoptată în contextul Legii nr. 289-XV din 22.07.2004, a fost aprobat salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2018, în cuantum de 6150 lei, iar cele 20/40 de salarii ar constitui suma de 123.000/246.000 lei - prevedere care efectiv îmblânzește situația condamnatului (în contextul alin. (1) art. 10 CP), și că în anul 1999 salariul mediu prognozat pe economie nici nu era reglementat. Anume această hotărâre de Guvern este în vigoare la data înaintării prezentei cereri și nu în ultimul rând, anume acest principiu a fost aplicat de instanța de fond corespunzător altui capăt de acuzare adus lui Damian Aurica, conform prevederilor art. 352 alin. (3) Cod penal.

- suma prejudiciului care se pretinde că a fost cauzat de către Damian Aurica prin infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, nu întrunește semnele obiectului, considerente din care se impune soluția recalificării acțiunilor inculpatei conform prevederilor art. 190 alin. (1) Cod penal;

- pe capătul de acuzație în baza art.352 al.(2) lit. e) Cod penal, a invocat că, potrivit rechizitoriului, Damian Aurica este acuzată în aceea că, în perioada de timp aprilie - august 2004, acționând arbitrar contrar ordinii stabilite a înstrăinat contra mijloace bănești bunuri care aparținut-se cu drept de proprietate lui XXXXXXXXXXXXX în valoare de 88 300 lei, însă prețul bunurilor și starea lor utilă nu a fost cercetat pentru a fi posibilă stabilirea efectivă a valorii acestor bunuri și dacă corespunde calificării, mai cu seamă că din declarațiile martorilor audiați rezultă că bunurile au fost uzate, din care motiv au și fost aruncate;

- nu a fost posibilă nici oferirea unor întrebări pretinsei părți vătămate Conicovschii Oleg, cu referire la prețul bunurilor indicate, deoarece prima instanță s-a bazat exclusiv pe declarațiile depuse la faza urmăririi penale, admitând demersul procurorului de a fi date citirii declarațiile lui Conicovschii Oleg conform art.371 Cod de procedură penală, fără să fie făcută o confruntare dintre numit și inculpată;

- consideră că lipsesc semnele infracțiunii, or la momentul comiterii pretinsei fapte, Conicovschi Oleg nu avea statut de moștenitor, astfel neavând careva drepturi asupra bunurilor despre care se pretinde că ar fi fost înstrăinate și ar face parte din patrimoniul succesoral, deoarece ultimul nici măcar nu a intrat în careva drepturi și nu a depus vreo declarație la un notar despre acceptarea succesiunii, pentru a deveni moștenitor, în timp ce Damian Aurica putea pretinde a fi moștenitor în virtutea actului judecătoresc ce confirmă calitatea de membru al familiei doamnei XXXXXXXXXXXXX;

- a menționat că regimul juridic al obiectului atentării în perioada lunii aprilie - iulie 2004 erau bunuri fără de stăpân, or din momentul decesului XXXXXXXXXXXXX nu putea dispune de bunurile sale, așa cum se pretinde în decizia instanței de apel;

- consideră că, în cazul lui Damian Aurica lipsește semnul obligatoriu de dispunere în mod arbitrar asupra proprietății, deoarece ea avea stabilit cert dreptul de a locui în locuință și a dispune de bunurile ce se aflau în ea;

- consideră neînțeleș faptul de ce instanța de apel nu a examinat inclusiv chestiunea privind expirarea termenului de prescripție în situația descrisă în pct. 1 al deciziei, iar în acest caz a găsit aplicabile prevederile privind termenul de prescripție;

- a mai menționat că, prima a dispus soluția recalificării acțiunilor inculpatei Damian Aurica de la art. 352 alin. (3) Cod penal la art. 352 alin. (2) Cod penal în contextul modificărilor suferite de art. 126 CP prin Legea nr. 207 din 29.07.2016. În să consideră că

nu s-a constatat vinovăția inculpatei de cele incriminate, de și fapta nu întrunește nici obiectul infracțiunii întrucât suma de 88.300lei nu constituie proporții mari, considerând că, nu pot fi încadrate acțiunile inculpatei conform prevederilor art. 352 alin. (2), lit. e) Cod penal;

- cu referire la capătul de acuzație în baza art. 42-310 alin.(1)Cod penal, a menționat că, acuzația prezentată lui Damian Aurica nu a fost probată în nici un mod, iar inculpatei nu-i poate fi imputată declararea de către alte persoane sub jurământ a unor fapte ce nu reprezintă adevărul, mai cu seamă că Vdovicenco Mihai a confirmat declarațiile sale din anul 2004 în instanța de apel la examinarea cauzei penale în privința lui Damian Aurica că împreună cu inculpata și XXXXXXXXXXXXXXX a fost de mai multe ori la medici, că Damian Aurica locuia cu XXXXXXXXXXXXXXX. El câteva ori a mers la ei acasă și a văzut că bătrâna era îngrijită și totul era normal;

- pe capătul de acuzație în baza art.42-361 alin.(2) Cod penal, a invocat că, pe fapta incriminată inculpatei Damian Aurica există o hotărâre definitivă și irevocabilă a instanțelor naționale prin care s-a constatat că lipsește fapta infracțiunii, făcând trimitere la decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 16.09.2009 în cauza penală privindu-l pe Gratii Boris, prin care a fost definitiv achitat pe învinuirea adusă, pe motiv că nu există faptul infracțiunii;

- referitor la individualizarea pedepsei a menționat că, instanța de apel a omis la calcularea termenului executării pedepsei că, Damian Aurica s-a aflat în are de arest pe cauza respectivă începând cu data de 19.10.2004 pînă la 04.06.2007 și ulterior, în data de 24.11.2017 pînă la 02.05.2019, în ambele perioade fără careva întreruperi;

- a mai invocat că, Damian Aurica s-a aflat în stare de arest preventiv în cadrul dosarului respectiv în două perioade fără careva întreruperi, în Penitenciarul 13 Chișinău și Penitenciarul 16 Pruncul și anume, de la data de 19.10.2004 pînă la 04.06.2007 (2 ani 7 luni și 16 zile) și ulterior, din data de 24.11.2017 pînă la 02.05.2019 (1 an 5 luni 8 zile) adică în total 4 ani și 24 zile - termen care consideră că urma să fie computat din termenul de pedeapsă stabilit prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2019.

6. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel *se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește

elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a *verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea*.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Cu referire la recursul procurorului.

Verificând decizia atacată sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că în speță și-a găsit confirmarea temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma faptului că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate (f.d. 152-563, vol. IV), rezultă că instanța de apel deși a făcut trimitere la prevederile art.101, 414, 417, 436 Cod de procedură penală, rejudecând cauza nu a întreprins toate măsurile necesare de a elucida unele circumstanțe esențiale ale cauzei cum a-r fi procedura de rejudecare a cauzei cu pronunțarea soluției de achitare după pronunțarea sentinței de condamnare, având în vedere necesitatea cercetării din nou a probelor, precum și procedura de pronunțare a unei soluții de condamnarea în urma pronunțării soluției de achitare.

Astfel, instanța de apel la judecarea cauzei nu a suspus analizei și nu a analizat

minuțios circumstanțele speței în partea ce ține de achitarea inculpatei Damian Aurica de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, art. 190 al. (5) Cod penal și art. 42, art. 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, și anume:

- instanța de apel, a lăsat fără apreciere probele prezentate de acuzator în susținerea vinovăției lui Damian Aurica de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, art. 190 alin. (5) Cod penal, și art. 42, art. 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, oferind o motivație insuficientă, de ce le admite sau de ce le respinge;

- instanța de apel nu a apreciat în nici un fel afirmația acuzării care consideră că Damian Aurica, prin acțiunile sale intenționate, a continuat realizarea intenției criminale, astfel, tăinuind informația că apartamentul nominalizat se află la balanța Ministerului Apărării al Republicii Moldova și orice modificare a contractului de închiriere a acestui apartament este posibilă doar cu acordul acestei instituții;

- instanța de apel a lăsat fără apreciere afirmația acuzării care consideră că infracțiunea inculpatei Damian Aurica de însușire a apartamentului nr. 50 din str. Alba Iulia 200/1 mun. Chișinău nu a fost dusă la bun sfârșit din motive ce nu au depins de ea, în ședința de judecată fiind dovedit că anume din motivul implicării în continuare a rudelor lui XXXXXXXXXXXXX, a reprezentanților Ministerului Apărării și a organelor de drept, Damian Aurica nu și-a dus intenția de realizare a apartamentului și însușirea sumelor de bani proveniți din această tranzacție până la capăt;

- instanța de apel a lăsat fără apreciere declarațiile martorului Mîrzenco (Filimon) Victoria, din care reiese că anume inculpata Damian Aurica gestiona apartamentul nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX mun. Chișinău ca bun ce îi aparține, or conform declarațiilor martorului "în incinta barului, Damian Aurica îi propunea să-i dea apartamentul nr. 50 din str. XXXXXXXXXXXXX cu prețul de 21 000 dolari SUA";

Totodată, Colegiul penal atestă că instanța de apel pripit și contradictoriu pe de o parte menține soluția primei instanței de achitare a lui Damian Aurica de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 42, art. 190 alin. (2) lit. b), d) Cod penal care a considerat lipsa scopului de însușire a mijloacelor bănești, iar pe de altă parte casează sentința și o condamnă pe Damian Aurica pentru infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal - pentru complicitatea la falsificarea acelei procurori nr. 931 din 29.04.2004 prin care a fost împuternicită de XXXXXXXXXXXXX să ridice depunerile bănești. În această parte instanța de apel nu a analizat minuțios circumstanțele faptelor săvârșire de Damian Aurica și nu a elucidat scopul urmărit de către aceasta, având în vedere că procura nr. 931 din 29.04.2004 a fost eliberată anume în scopul ridicării depunerilor bănești.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de apel la examinarea cauzei nu a cercetat probele prezentate de către părți sub toate aspectele, nu le-a verificat și analizat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora și nu și-a motivat soluția adoptată, de asemenea instanța de apel nu a făcut o analiză minuțioasă a chestiunilor de fapt criticate de procuror și astfel nu a soluționat fondul apelului declarat.

În contextul dat, Colegiul penal lărgit specifică că pentru corectitudinea judecării prezentei cauze este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, întrucât aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, iar justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces, or în decizia instanței de apel lipsește analiza

și aprecierea probelor pentru fiecare capăt de acuzare.

Reieșind din cele expuse, este inconsistentă concluzia instanței de apel (pct.374 al deciziei) precum că, probele examinate și invocate în susținerea vinovăției Auricăi Damian în comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 190 alin.(5) Cod penal conturează doar expunerea factologică a acțiunilor inculpatei referitor la privatizarea apartamentului, ne fiind astfel argumentată lipsa legăturii cauzale, imputate prin actul de învinuire, între acțiunile făptașei calificate în baza art.361 alin.(2) Cod penal, pentru care a fost recunoscută vinovată și scopul final al acestor acțiuni, constatat de către instanța de apel.

Prezintă deficiențe motivarea soluției adoptate de către instanța de apel cu referire la motivul achitării persoanei în baza art.27, 190 alin.(5) Cod penal, or în partea motivantă, instanța de apel invocă lipsa probelor care a-r confirma acțiunile inculpatei, precum și că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

Lecturând textul deciziei contestate cu recurs, colegiul penal constată prezența mai multor expuneri, argumentări și concluzii neclare, contradictorii, lipsite de logica constatării consecutive a faptelor comise și relevanța acestora asupra epizoadelor în parte.

Prin decizia sa, instanța de apel în motivarea soluției (pct.442 al deciziei atacate) constată că, Damian Aurica prin participație complexă cu Boris Grad (Gratii) și Mihail Vdovicenco a confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, precum și că prin participație complexă cu Boris Gratii și Mihail Vdovicenco au însușit bunuri în proporții mari deci, concluzionând în final că a comis pe de o parte - infracțiunea prevăzută de art.42, 361 alin.(2) lit. b) Cod penal, și totodată, pe de altă parte, în mod contradictoriu, concluzionează că acuzarea nu a prezentat probe în confirmarea faptului că inculpata a-r fi comis infracțiunea prevăzută de art. 42, 190 alin.(2) Cod penal, pe care mai sus o constată ca fiind comisă prin participație complexă cu Boris Gratii și Mihail Vdovicenco (pct.446).

Pronunțând soluția de achitare de sub învinuirea prevăzută de art.27, 190 alin.(5) Cod penal, instanța de apel s-a limitat doar la afirmația că, inculpata nu a săvârșit infracțiunea pentru care a fost condamnată. În acest context, a menționat că, deși prima instanță a considerat ca fiind dovedită această faptă prin cumulul de probe și anume declarațiile părții vătămate Conicovschi Oleg, declarațiile martorilor, mijloacele de probă materiale (pct.352-358), acestea nu stabilesc cert și indubitabil că acțiunile inculpatei întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.27, 190 alin.(5) Cod penal, menționând totodată că nu a fost stabilită persoana prejudiciată, lipsa scopului cupidant, precum și lipsa înșelăciunii. Însă, instanța de apel, nu a dat răspunsuri clare, consistente din care considerente, Conicovschi Oleg, ca moștenitor, nu este persoana, care, în caz de realizare a intențiilor făptașei nu a-r fi persoana prejudiciată. Or, după cum a constatat însăși instanța de apel, au fost confirmate acțiunile infracționale ale Auricăi Damian în ce privește confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi (art.361 CP), falsificarea probelor în procesul civil (art.310 CP), exercitarea unui drept presupus în mod arbitrar prin încălcarea ordinii stabilite cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari (art. 352 CP).

Aici, nu a fost dat apreciere argumentului acuzatorului precum că, prin acțiunile intenționate Damian Aurica a continuat realizarea intenției criminal, astfel tăinuind informația că apartamentul în cauză în calitate de obiect material al infracțiunii, se afla la balanța Ministerului Apărării și orice modificare a contractului de închiriere a acestuia

apartament este posibil doar cu acordul acestei instituții.

Astfel, soluția instanței de apel în această parte nu este suficient motivată, ne fiind supuse unei analize profunde probele prezentate de partea acuzării, argumentele respective, lipsind argumentarea de ce acestea sunt respinse, sunt inutile și nu dovedesc vina persoanei.

Cu referire la recursul avocaților Stăvilă Mihail și Cernicov Andrei în numele inculpatei.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată că în speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel *nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Deci, Colegiul notează că, pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărâre asupra motivelor decisive invocate de apelanți, dar și a efectua propriile completări în sensul aprecierii temeiniciei acestei hotărâri, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Colegiul penal lărgit studiind textul deciziei în raport cu criticele *avocaților Stăvilă Mihail și Cernicov Andrei în numele inculpatei* aduse în recursul ordinar declarat, prin prisma art. art. 427 alin. (1) pct. 6) Codul de procedură penală, le reține ca fiind parțial întemeiate.

Astfel, instanța de apel la judecarea cauzei nu s-a expus asupra chestiunii invocate în apelul suplimentar, cu privire la expirarea termenului de prescripție în vederea tragerii la răspundere penală a lui Damian Aurica pe capătul de acuzare în baza art. art. 190 alin. (5) Cod penal în temeiul prevederilor art. 46 al Codului penal al RSSM în redacția anului 1961, care prevede că, persoana nu poate fi trasă la răspundere penală, dacă de la data săvârșirii infracțiunii au trecut cincisprezece ani și prescripția n-a fost întreruptă prin săvârșirea unei noi infracțiuni.

De asemenea Colegiul reține că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat și vizavi de problemele ce le ridică aceștia. Prin alte cuvinte, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, în decizia adoptată trebuia să expună detaliat pe marginea fiecărei critici de fapt și de drept aduse în susținerea apelurilor și să indice expres care sunt motivele respingerii unora și aprecierii critice a altora.

Nu pot fi considerate ca fiind justificate concluziile Curții de Apel expuse în pct.228-220 a deciziei, privind respingerea argumentelor apărării referitor la necesitatea audierii părților vătămate cu admiterea citirii declarațiilor acestora date la urmărirea penală, pe motiv că audierea acestora a fost imposibilă, deoarece mulți din ei sunt plecați după hotarele țării iar alții decedați.

Potrivit prevederilor art.371 din Codul de procedură penală /Citirea în ședința de judecată a declarațiilor martorului/:

(1) Citirea în ședința de judecată a declarațiilor martorului depuse în cursul urmăririi penale, precum și reproducerea înregistrărilor audio și video ale acestora, pot avea loc, la cererea părților, în cazurile:

1) cînd există contradicții esențiale între declarațiile depuse în ședința de judecată și cele depuse în cursul urmăririi penale;

2) cînd martorul lipsește în ședință și absența lui este justificată fie prin imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, fie prin motive de imposibilitate de a asigura securitatea lui, cu condiția că audierea martorului a fost efectuată cu confruntarea dintre acest martor și bănuț, învinuit sau martorul a fost audiat în conformitate cu art.109 și 110.

Instanța de apel, motivându-și decizia de a examina cauza în lipsa părților vătămate, luând în considerare ca probe declarațiile acestora date la urmărirea penală, a adus exemplu hotărârea CtEDO (Vatavu v Rămânia), în care „...s-a stabilit că în cazul în care absența nu trebuie să constituie în principiu unica probă a acuzării sau probă decisivă a acuzării nu împiedică automat încălcarea art.6 CEDO, procedura poate fi considerată echitabilă în ansamblu său în cazul în care există elemente care compensează suficient inconvenientele privind admiterea unei astfel de probe, pentru a permite o apreciere corectă și echitabilă a credibilității acesteia”.

Totodată instanța de apel nu a întemeiat relevanța și impactul acestei practici la speța în cauză, invocând în calitate de alte probe ca elemente compensatorii, aceleași declarații a părților vătămate (pct.233).

Suplimentar, Colegiul penal mai reține că, deși instanța de apel și-a motivat de drept soluția referitor la termenul de pedeapsă stabilit Auricăi Damian cu aplicarea prevederilor art.385 alin.(4), (5) Cod procedură penală, prin care a redus-o la 8 ani închisoare, ulterior, invocând practica Curții Europene, rapoartele și constatările privind respectarea drepturilor omului în penitenciarele din Republica Moldova actele emise, principiile de aplicare și modul de calculare a reducerii termenului a omis să indice concret care este perioada de calcul, termenul total calculat și constatarea finală a termenului pedepsei definitive de 4 ani 3 luni 10 zile.

Aici, Colegiul penal lărgit, atrage atenția instanței de apel, că la rejudecarea cauzei instanța de apel, în cazul pronunțării unei hotărâri de recunoaștere a vinovăției persoanei și condamnării acesteia la pedeapsa cu închisoare, urmează să verifice și să se expună cu exactitate la includerea în termenul executării pedepsei stabilite lui Damian Aurica, asupra perioadei integrale de arest în care sa aflat aceasta.

7. În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlătore erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penală asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418 Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel declarate și chestiunile esențiale supuse atenției sale de partea acuzării și partea apărării, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele

casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către avocații Stăvilă Mihai și Cernicov Andrei în numele inculpatei Damian Aurica, casează total deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2019, în cauza penală în privința lui *Damian Aurica xxxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 14 ianuarie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena